

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครู ประเมินสมรรถภาพทางด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธีของนักศึกษา ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอแนะแนวทางในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสารกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของวิทยาลัยครู

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2532

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านความรู้ จากคะแนน/เกรดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2532 ซึ่งวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้กำหนดค่าระดับคะแนนไว้ 5 ระดับคือ ก(4) ข(3) ค(2) ง(1) และ จ(0) การกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยพิจารณาจากระเบียบข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู (2528) ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาของวิทยาลัยครู พ.ศ.2528 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 ผู้ที่ได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จะต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.60 ขึ้นไป และผู้ที่ได้เกียรตินิยมอันดับสอง จะต้องได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 3.60 ฉะนั้นนักศึกษาที่มีความรู้ในระดับดีและดีมาก จึงมีค่าระดับคะแนน ก นักศึกษาที่มีความรู้ในระดับค่อนข้างดี จึงมีค่าระดับคะแนน ข และนักศึกษาที่มีความรู้ในระดับปานกลาง จึงมีค่าระดับคะแนน ค เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

- 3.60-4.00 หมายความว่า นักศึกษามีความรู้ในระดับดีมาก
 3.00-3.59 หมายความว่า นักศึกษามีความรู้ในระดับดี
 2.50-2.99 หมายความว่า นักศึกษามีความรู้ในระดับค่อนข้างดี
 2.00-2.49 หมายความว่า นักศึกษามีความรู้ในระดับปานกลาง
 1.00-1.99 หมายความว่า นักศึกษามีความรู้ในระดับอ่อน

2. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธี

จากผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2532 ซึ่งอาจารย์ที่เลี้ยงและ/หรืออาจารย์นิเทศก์ได้ประเมินนักศึกษา 3 ระดับ คือ ผ่านเยี่ยม (3) ผ่าน (2) และไม่ผ่าน (1) ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของระครอง กรรณสูตร (2528) ดังนี้

- 2.50-3.00 หมายความว่า สมรรถภาพที่นักศึกษามีในระดับมาก
 1.50-2.49 หมายความว่า สมรรถภาพที่นักศึกษามีในระดับปานกลาง
 1.00-1.49 หมายความว่า สมรรถภาพที่นักศึกษามีในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 โดยแบ่งเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลจากแบบสอบถาม 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศก์ วิเคราะห์ 3 สถานภาพ คือ เพศ วุฒิ และประสบการณ์ในการนิเทศ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่เลี้ยง วิเคราะห์ 3 สถานภาพ คือ เพศ วุฒิ และประสบการณ์ในการนิเทศ

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา วิเคราะห์ 1 สถานภาพ คือ เพศ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของ ระครอง กรรณสูตร (2528) ดังนี้

4.50-5.00 หมายความว่า คุณลักษณะที่นักศึกษาดีมากที่สุด
 3.50-4.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่นักศึกษาดีมาก
 2.50-3.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่นักศึกษามีปานกลาง
 1.50-2.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่นักศึกษามีน้อย
 1.00-1.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่นักศึกษามีน้อยที่สุด

โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของนักศึกษาจากการประเมิน
 ของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา
 ประเมินตนเอง วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของมัชฌิมเลขคณิตจากการ
 ประเมินของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม เป็นรายด้าน รวมทั้งวิทยาลัยครู และการ
 ทดสอบหาความแตกต่าง เป็นรายคู่ในกรณีกลุ่มตัวอย่างประเมินแตกต่างกันอย่างมี-
 นัยสำคัญทางสถิติ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

ส่วนที่ 1 ปัญหาที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
 ประมวลค่า (Rating Scale) 5 ตัวเลือก ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ใช้
 เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของ ประคอง กรรมสูตร (2528) ดังนี้

4.50-5.00 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด
 3.50-4.49 หมายความว่า มีปัญหามาก
 2.50-3.49 หมายความว่า มีปัญหามาก
 1.50-2.49 หมายความว่า มีปัญหาน้อย
 1.00-1.49 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุด

โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์
 ที่เลี้ยง และนักศึกษา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของ
 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เป็นรายข้อและทดสอบหาความแตกต่าง เป็นรายคู่ในกรณี
 ที่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำเสนอ
 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ส่วนที่ 2 ปัญหาอื่นๆ และข้อเสนอแนะในการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม
คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษานำเสนอในรูปตารางประกอบ
ความเรียง

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสารกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ
วิทยาลัยครู

การวิเคราะห์กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยวิเคราะห์
จากเอกสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรมการฝึกหัดครู เอกสารคู่มือการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ของวิทยาลัยครู และเอกสารการประเมินผลการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู ของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยครู
จันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้กำหนดความหมาย หลักการ จุดประสงค์
และขั้นตอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไว้ในเอกสารการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูสอดคล้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรมการฝึกหัดครู
กล่าวคือ วิทยาลัยครูถือว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหัวใจของการผลิตครู
เพราะ เป็นประสบการณ์สำคัญที่นักศึกษาจะได้รับ และเป็นโอกาสที่นักศึกษาจะนำ
ความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติ พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ในการเสริม
สร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ดีในอนาคต การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงไม่ใช่
การฝึกสอนเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
อย่างต่อเนื่อง โดยกรมการฝึกหัดครูได้กำหนดจุดหมายของกระบวนการฝึกประสบ-
การณืวิชาชีพครูไว้ว่า

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่ดีของครู และมีเจตคติ
ที่ดีต่อวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ครู ตามหลักสูตร
ในระดับที่สอนได้แจ่มแจ้ง กว้างขวาง จากการฝึกปฏิบัติในสถานการณืจริงให้มาก
ที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคูได้เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติให้สอดคล้อง
กันจนสามารถนำไปปฏิบัติในหน้าที่ครูได้อย่างเหมาะสมและบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาคูมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน และ
เรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

เพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา บรรลุตามจุดหมายดังกล่าว การจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงควรยึดหลักการดังนี้

1. มุ่งประสานการเรียนรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ควบคู่กันอยู่ตลอดเวลา
2. มุ่งฝึกปฏิบัติและหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. มุ่งสร้างความคุ้นเคยและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร
4. มุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหลายลักษณะ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด
5. มุ่งประสานการทำงานของหน่วยงานเจ้าสังกัดโรงเรียน และหน่วยงานผู้ใช้ครูได้ร่วมมือกับวิทยาลัยครูอย่างใกล้ชิด เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาครูด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กรมการฝึกหัดครูจึงได้กำหนดระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 30 สัปดาห์ โดยจัด 3 ลักษณะคือ การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลา และการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ซึ่งนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาจะต้องได้รับการฝึกปฏิบัติตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา เป็นการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนหรือหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประสานการเรียนรู้ภาคทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงเป็นระยะเวลาดำเนินการตลอดหลักสูตร โดยมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาทั้งด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ เป็นการเตรียมนักศึกษาครูให้พร้อมที่จะเป็นครูที่ดีในอนาคต มี 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาและสังเกต การมีส่วนร่วม การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

1.1 การศึกษาและสังเกต เป็นการจัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ไปฟัง ชักถาม และสังเกต เรื่องที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของโรงเรียน งานในหน้าที่ครู พฤติกรรมการสอน พฤติกรรมของนักเรียน งานบริหาร และบริการโรงเรียน และสภาพชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ 2 สัปดาห์

1.2 การมีส่วนร่วม เป็นการจัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ไปช่วยปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ ช่วยเตรียมการสอน สื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดชั้นเรียน ตรวจงานนักเรียน งานธุรการในชั้นเรียน งานปกครองชั้นและงานแนะแนว และงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ 2 สัปดาห์

1.3 การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน เป็นการจัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ให้นำเทคนิควิธีการสอนไปทดลองสอน เพื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองว่า หลักการและทฤษฎีที่ได้เรียนมาสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้หรือไม่ เพียงใด และมีแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาการทำแผนการสอน วิธีการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูประจำชั้น แล้วทดลองสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ 2-4 สัปดาห์

1.4 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน เป็นการจัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ให้นำความรู้ที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมด รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้ฝึกจาก 3 ขั้นตอนแรก ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่าง เสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง ได้แก่ งานสอน งานกิจการนักเรียนและแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตน และงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชนใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ 16 สัปดาห์

2. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลา เป็นการจัดให้นักศึกษาได้ศึกษาภาคปฏิบัติควบคู่ทฤษฎีของวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาปฏิบัติการ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลาทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย อาจใช้เวลาเพียงหนึ่งวัน ครึ่งวัน หรือบางชั่วโมงก็ได้ โดยใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตรอย่างละ 3 สัปดาห์

3. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม เป็นการจัดกิจกรรมหรือโครงการเสริมสมรรถภาพทางด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ แก่นักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ในหน้าที่ครูอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น อาจจัดได้ 2 ลักษณะ คือ การจัดเป็นกิจกรรมหรือโครงการบังคับ เช่น โครงการพัฒนาค่านิยม และคุณธรรมสำหรับครู เป็นต้น และการจัดเป็นกิจกรรมหรือโครงการไม่บังคับ เช่น กิจกรรมหรือโครงการช่วยสอนซ่อมเสริมนักเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา เป็นต้น โดยไม่กำหนดระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ เพราะถือว่าเป็นประสบการณ์ที่เสริมเพิ่มเติมจากประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา และบางเวลา

ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้ง 3 ลักษณะ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้ดำเนินการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาโดยถือว่าการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลาเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิชาชีพครู และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม เป็นจากการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมเสริมสมรรถภาพของครูต่างๆ คือ ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาทั้งหมด ประเมินจากการปฏิบัติ การฝึกฝน ตลอดจนความประพฤติและกิริยามารยาทตามเกณฑ์ของโครงการหรือกิจกรรมแต่ละอย่างที่กำหนดไว้ และประเมินจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมนั้น โดยตรวจสอบจากแบบบันทึกผลการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมนั้น และเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบในแต่ละขั้นตอน สำหรับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้นวิทยาลัยครูยึดหลักการดังนี้คือ

1. เป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ในการเป็นครูก่อนการตัดสินใจว่าความสามารถของนักศึกษากล่าวคือ เป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วง ๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาได้ทราบผลการประเมินและเป็นการปรับปรุงหรือการพัฒนาสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของการเป็นครูสูงขึ้นตามลำดับ

2. เป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จะพิจารณาตัดสินว่า ผ่าน เข้มข้น ผ่าน หรือไม่ผ่าน โดยยึดเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ของรายการประเมินนั้น

3. เป็นการประเมินผลสมรรถภาพหลายด้าน โดยผู้ประเมินหลายฝ่าย ได้แก่ เป็นผู้ประเมินจากฝ่ายวิทยาลัย คือ อาจารย์นิเทศก์ และฝ่ายโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือโรงเรียนสาธิต ซึ่งเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง

ในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา ในชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยครู จะกำหนดรายการเกณฑ์การประเมินให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติแล้ว อาจารย์นิเทศก์ และ/หรืออาจารย์พี่เลี้ยง จะประเมินตามแบบประเมินผลที่กำหนดไว้ โดยก่อนที่นักศึกษาจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบนักศึกษาจะต้องมีผลการประเมินผ่านในทุกรายวิชาของ 3 ชั้นตอนแรก ในกรณีที่นักศึกษายังไม่ผ่านรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง จะต้องซ่อมเสริมเสียก่อนจึงจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ/การฝึกงาน ในชั้นปีที่ 4 ได้

เพื่อให้การดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารของวิทยาลัยครู และผู้บริหารต้นสังกัดหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ควบคุม ดูแล และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นไปตามนโยบาย
3. ประสานงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยฯ ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ติดตามผลงานการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัย

นอกจากนี้วิทยาลัยครูยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ดังนี้

1. ทาแผนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดหลักสูตร โดยประสานกับฝ่ายจัดการเรียนของวิทยาลัยครู นำแผนไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนรวมของวิทยาลัยครู หัวหน้างานทุกฝ่าย ผู้สอนรายวิชาของกลุ่มวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกรายวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนนั้น และผู้เกี่ยวข้องโดยตรง คือ นักศึกษาที่ต้องออกฝึกปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งโรงเรียนที่จะใช้เป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติ จะต้องมีส่วนในการวางแผนร่วมด้วย

2. ทาปฏิทินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดภาคเรียน ผู้รับผิดชอบในการจัดทำปฏิทินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู คือ สำนักงานคณะวิชาครุศาสตร์ ทำขึ้นมาจากแผนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูตลอดหลักสูตร โดยกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติตามลำดับเหตุการณ์ ที่จะเกิดขึ้นตลอดภาคเรียน

3. การประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยคณะวิชาครุศาสตร์จะเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำมีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การทำเอกสารแนะนำและคู่มือปฏิบัติ การลงพิมพ์ในวารสารของวิทยาลัยครู หรือการแจ้งให้ที่ประชุมทุกระดับ เป็นต้น

4. การเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน โดยวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่จะเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเดียวกับวิทยาลัยตั้งอยู่หรือในเขตใกล้เคียง สำหรับวิทยาลัยครูใดที่มีโรงเรียนสาธิตก็จะกำหนดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในโรงเรียนสาธิตด้วย

5. การจัดผู้นิเทศก์ ผู้มีหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งอาจารย์นิเทศก์นั้นประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชากับอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนหรืออาจารย์นิเทศก์ทั่วไป ซึ่งวิทยาลัยครูจะมีคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์มีหน้าที่นิเทศนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาแต่ละขั้นตอน ในปีการศึกษานั้นๆ

6. การจัดปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษา ศูนย์/ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะวิชาครุศาสตร์ จะเป็นจัดปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่

- 6.1 จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 6.2 การปฏิบัติตนของนักศึกษา
- 6.3 กระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงาน
- 6.4 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- 6.5 การจัดและการประเมินผลของการฝึกปฏิบัติ

7. การนิเทศ การสัมมนา และแก้ไขปัญหานักศึกษา ซึ่งจัดขึ้นระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือหลังจากสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษาทุกคนจะต้องกลับเข้าร่วมสัมมนาที่วิทยาลัยครู เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และร่วมเสนอปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา

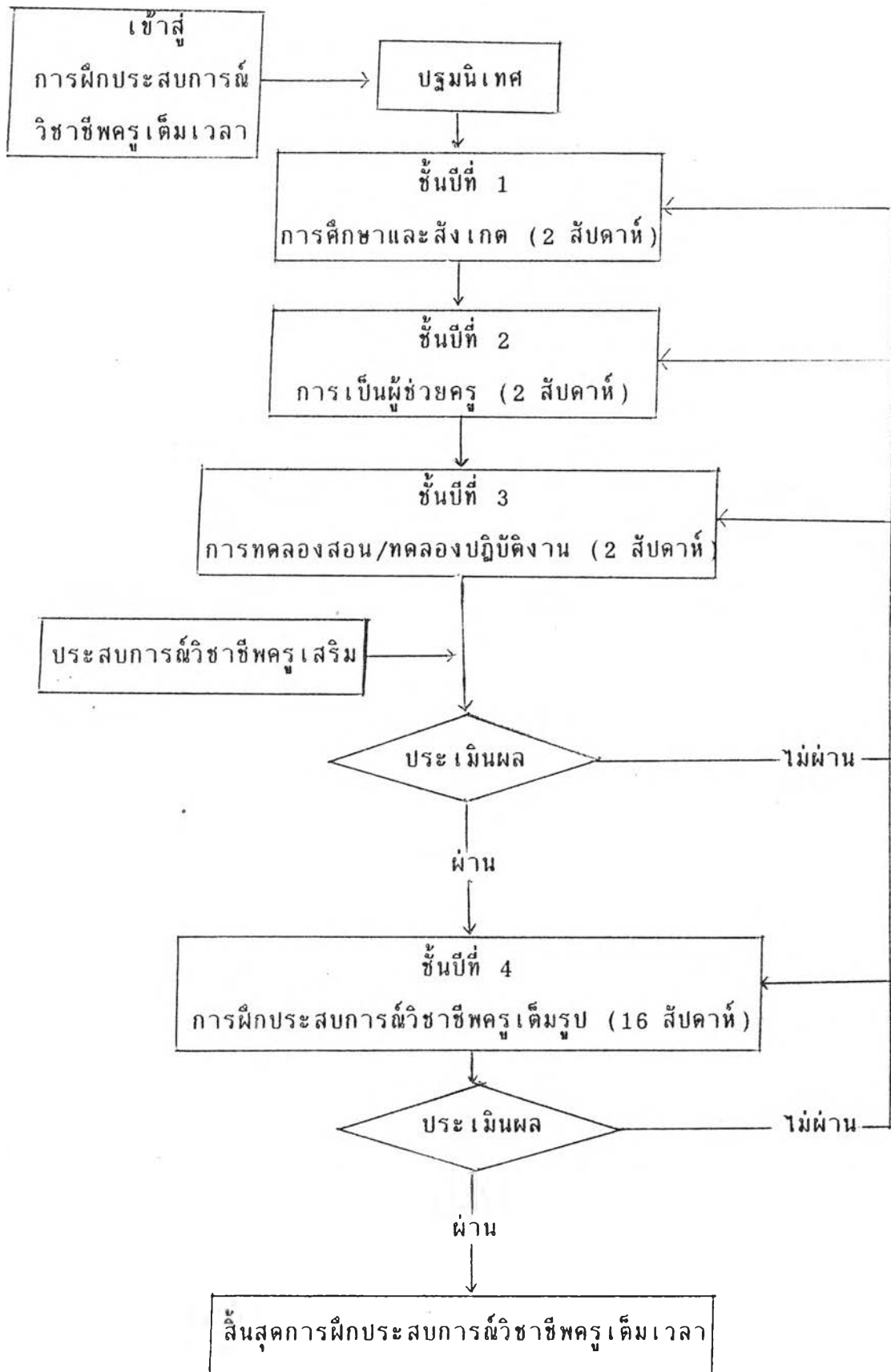
8. การบันทึกผลการฝึกปฏิบัติ เป็นการบันทึกผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาและสังเกต จนถึงขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงานประกอบด้วย

- 8.1 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักศึกษา
- 8.2 ข้อมูลเกี่ยวกับฝึกปฏิบัติแต่ละขั้นตอน
- 8.3 ผลการฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลการประเมินการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูในขั้นตอนนั้น ๆ

9. การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการ โดยวิทยาลัยครูทุกแห่งได้ประชุมสัมมนา เพื่อปรึกษาหารือหาแนวทางในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เดียวกัน ซึ่งจัดขึ้นทุก ๆ ปี และรายงานผลการประชุมสัมมนาในกรมการฝึกหัดครูทราบ

ขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา
ระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูทั้ง 3 ลักษณะ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 โดยจัดให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลาเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิชาชีพ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดโครงการ หรือกิจกรรมที่วิทยาลัยครูจัดขึ้นเพื่อเสริมเติมจากประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาและบางเวลา และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา ส่วนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้นวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์แต่ละแห่งจัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติดังนี้

1. การจัดโรงเรียนให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่ได้จัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยครู และในเขตที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะวิทยาลัยครูใดที่มีโรงเรียนสาธิต ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้จัดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในโรงเรียนสาธิตด้วย

สำหรับวิทยาลัยครูธนบุรี ได้นำนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไปศึกษาและสังเกต ในชั้นตอนที่ 1 ที่โรงเรียนดีเด่นและเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในเขตกรุงเทพมหานคร หรือโรงเรียนต่างจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานคร ส่วนชั้นตอนที่ 2, 3 และ 4 ได้จัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาในเขตที่ตั้งของวิทยาลัยและ เขตใกล้เคียง เช่นเดียวกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ

2. ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ

2.1 ชั้นการศึกษาและสังเกต

ในการจัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ ชั้นตอนที่ 1 คือ ชั้นการศึกษาและสังเกต วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้กำหนดระยะเวลาให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติแตกต่างกันคือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้จัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ส่วนวิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้จัดให้

นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ส่วนวิทยาลัยครูธนบุรี อาจารย์ผู้สอนวิชานี้ได้จัดให้นักศึกษาไปศึกษาและสังเกตในโรงเรียนดีเด่นหรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในเขตกรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัดที่ใกล้เคียง ซึ่งใช้ระยะเวลาเพียง 1 วัน แล้วกลับมาเขียนรายงานการศึกษาและสังเกตตามรายการที่วิทยาลัยครูกำหนดเสนออาจารย์ผู้สอนเพื่อประเมินผลการศึกษาและสังเกต

2.2 ขั้นการมีส่วนร่วม

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่นั้น คือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้จัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ไปฝึกปฏิบัติในชั้นตอนนี้เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ส่วนวิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้กำหนดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2.3 ขั้นการทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ไปฝึกปฏิบัติเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ยกเว้นวิทยาลัยครูธนบุรีที่จัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติเพียง 1 สัปดาห์

2.4 ขั้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ทุกแห่ง ได้จัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ไปฝึกปฏิบัติในชั้นตอนนี้เป็นระยะเวลาเท่ากันคือ 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคเรียน

3. ภาคเรียนที่จัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ

ในการจัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้น วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์แต่ละแห่งจัดไม่เหมือนกัน ยกเว้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ที่วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในภาคเรียนเดียวกัน คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532

4. แนวทางการฝึกปฏิบัติ

วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้จัดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีไปฝึกปฏิบัติในชั้นตอนที่ 1-3 คล้ายคลึงกัน โดยวิทยาลัยครูได้ให้นัก

ศึกษาไปฝึกปฏิบัติตามรายการที่กำหนดไว้ในเอกสารการประเมินผลนักศึกษาแต่ละ
ขั้นตอน ซึ่งกำหนดไว้สอดคล้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรมการ
ฝึกหัดครู มีดังนี้

ชั้นปีที่ 1 การศึกษาและสังเกต วิทยาลัยครูได้จัดให้นักศึกษา
และสังเกตเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน งานในหน้าที่ครู พฤติกรรมการสอน
พฤติกรรมของนักเรียน งานบริหารและบริการของโรงเรียน และสภาพชุมชน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ชั้นปีที่ 2 การมีส่วนร่วม วิทยาลัยครูได้จัดให้นักศึกษาระดับ
ปริญญาตรีไปฝึกงานร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ การเตรียมการสอน จัดสื่อการ
เรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดชั้นเรียน ตรวจงานนักเรียน
งานธุรการในชั้นเรียน งานปกครองชั้นและงานแนะแนว และงานพัฒนาโรงเรียน
และชุมชน

ชั้นปีที่ 3 การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน วิทยาลัยครูได้จัด
ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ฝึกทำแผนการสอน ศึกษาวิธีสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง
การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู และทดลองสอนด้วยตนเอง

ส่วนในชั้นปีที่ 4 นั้น นักศึกษาจะต้องนำเอาความรู้ที่ได้เรียนมา
ทั้งหมดรวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ 3 ขั้นตอนแรกไปปฏิบัติงานในฐานะครูประจำการ
คนหนึ่ง ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารการปฏิบัติงานของนักศึกษาพบว่า นักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ได้ปฏิบัติงานสอน งานกิจการนักเรียนและงานแนะแนว
งานธุรการ งานพัฒนาตน และงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

5. การประเมินผล

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครูใน
สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่ได้ดำเนินการสอดคล้องกับกระบวนการฝึกประส-
บการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดค่าระดับคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ ผ่านเยี่ยม ผ่าน
และไม่ผ่าน และในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ได้แบ่งการ
ประเมินออกเป็น 3 ช่วง ซึ่งการประเมินในช่วงที่ 1 และ 2 เป็นการประเมิน
เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ส่วนในช่วงที่ 3 เป็นการ
ประเมินเพื่อตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

วิทยาลัยครูที่กำหนดค่าระดับการประเมินแตกต่างจากวิทยาลัยครูอื่น คือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยกำหนดค่าระดับการประเมิน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาทั้ง 4 ขั้นตอน เป็น 4 ระดับคือ ผ่านดี (4) ผ่าน(3) ปรับปรุง (2) และไม่ผ่าน (1) ส่วนการประเมินในชั้นปีที่ 4 ได้แบ่งเป็น 3 ช่วง เช่นเดียวกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ

สำหรับผู้ประเมินผลนั้น วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้จัดให้มีผู้ประเมิน 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง และฝ่ายวิทยาลัยครู ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์วิชาเอก และอาจารย์นิเทศก์ทั่วไปหรืออาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ทั่วไปหรืออาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียนจะมีหน้าที่ในการประสานงานกับวิทยาลัย เช่น การนำส่งนักศึกษา การเยี่ยมเยียนนักศึกษาเป็นครั้งคราว และการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนของนักศึกษา ส่วนอาจารย์นิเทศก์วิชาเอกได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาเอก และอาจารย์ผู้สอนนักศึกษานอรัยวิชาของแต่ละขั้นตอน มีหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นตอนนั้น ๆ

สรุปผลการศึกษาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของวิทยาลัยครู
 จากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ
 วิทยาลัยครู สรุปได้ว่า วิทยาลัยครูได้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3 ลักษณะ
 คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาวิชาชีพครู
 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมหรือ
 โครงการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธี และ
 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การ
 ศึกษาและสังเกต ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 3 การทดลองสอน/
 ทดลองปฏิบัติงาน และขั้นตอนที่ 4 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การ
 ฝึกงาน ซึ่งวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้กำหนดความหมาย หลักการ
 จุดประสงค์ และขั้นตอนในการจัด ไว้สอดคล้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู กรมการฝึกหัดครู และเริ่มดำเนินการพร้อมกันเมื่อภาคเรียนที่ 1 ปี
 การศึกษา 2529 ส่วนวิธีการดำเนินการวิทยาลัยครูแต่ละแห่งได้ดำเนินการแตก
 ต่างกันในขั้นตอนที่ 1-3 ส่วนในขั้นตอนที่ 4 วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
 ได้ดำเนินการคล้ายคลึงกัน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา
2532

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านความรู้จากคะแนน/เกรด ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2532 ซึ่งคัดลอกรายวิชาที่นักศึกษา
ได้ศึกษา ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 เฉพาะรายวิชาบังคับของวิชาเอก วิชาชีพครู
และวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยอาจารย์ผู้สอนได้ให้สัญลักษณ์เป็นค่าระดับคะแนนแสดง
ผลการประเมิน 5 ระดับคือ ก (4) ข (3) ค (2) ง (1) และ จ (0) แล้ว
นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นรายวิชา ตามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาโปรแกรมวิชา ดังต่อไปนี้

1. สังคมศึกษา	จำนวน	46 คน
2. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	จำนวน	14 คน
3. คณิตศาสตร์	จำนวน	26 คน
4. ภาษาอังกฤษ	จำนวน	52 คน
5. คหกรรมศาสตร์	จำนวน	23 คน
6. เกษตรศาสตร์	จำนวน	8 คน
7. ศิลปศึกษา	จำนวน	7 คน
8. การศึกษาพิเศษ	จำนวน	5 คน
9. การอนุบาล	จำนวน	7 คน
10. เทคโนโลยีและนวัตกรรมการทางศึกษา	จำนวน	20 คน
11. บรรณารักษศาสตร์	จำนวน	11 คน
12. ภาษาไทย	จำนวน	41 คน
13. ดนตรีศึกษา	จำนวน	12 คน
รวม	จำนวน	272 คน

การวิเคราะห์คะแนน/เกรดแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกสังคมศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ภูมิ 111	ภูมิศาสตร์กายภาพ	2.30	0.73
ภูมิ 141	แผนที่และการแปลความหมาย	2.13	0.54
ภูมิ 233	ภูมิศาสตร์ประเทศไทยเชิงวิเคราะห์	2.70	0.73
ประวัติ 121	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	2.39	0.58
ประวัติ 312	ประวัติศาสตร์ไทย 3	2.72	0.75
ประวัติ 431	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่	2.24	0.71
สังคม 111	หลักสังคมวิทยา	2.72	0.83
สังคม 311	ปัญหาสังคม	2.65	0.77
สังคม 312	การพัฒนาชุมชน	2.61	0.65
สังคม 331	ประชากรศึกษา	2.54	0.66
รัฐ 211	กฎหมายรัฐธรรมนูญ	2.85	0.70
รัฐ 441	ลัทธิการเมืองและลัทธิทางเศรษฐกิจ	2.39	0.88
เศรษฐ 111	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2.46	0.66
เศรษฐ 321	เศรษฐกิจประเทศไทย	2.26	0.61
ปรัชญา 211	จริยศาสตร์	2.60	0.68
ปรัชญา 421	ศาสนาเปรียบเทียบ	2.46	0.72
	เฉลี่ย	2.50	0.72

จากตารางที่ 4 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกสังคมศึกษา ($\bar{X} = 2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดคือ วิชา รัฐ 211 กฎหมายรัฐธรรมนูญ ($\bar{X} = 2.85$) รองลงมาได้แก่ วิชาประวัติ 312 ประวัติศาสตร์ไทย 3 และสังคม 111 หลักสังคมวิทยา ($\bar{X} = 2.72$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดคือ วิชา ภูมิ 141 แผนที่และการแปลความหมาย ($\bar{X} = 2.13$)

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
เคมี	111 เคมีทั่วไป 1	2.50	0.65
เคมี	211 เคมีทั่วไป 2	2.21	0.89
ชีว	111 ชีววิทยาทั่วไป 1	2.64	0.63
ชีว	211 ชีววิทยาทั่วไป 2	2.79	0.80
ฟิสิกส์	111 ฟิสิกส์ทั่วไป 1	2.71	0.61
ฟิสิกส์	112 ฟิสิกส์ทั่วไป 2	2.07	1.21
วิทย์	111 วิทยาศาสตร์ทั่วไป 1	2.29	0.47
วิทย์	112 วิทยาศาสตร์ทั่วไป 2	2.43	0.76
วิทย์	221 ธรณีวิทยาทั่วไป	2.93	0.83
วิทย์	331 ดาราศาสตร์และอวกาศ	3.21	0.70
วิทย์	361 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2.79	0.80
ฟิสิกส์	321 แม่เหล็กไฟฟ้า	1.79	0.70
ฟิสิกส์	322 ฟิสิกส์ของคลื่น	2.29	0.91
ฟิสิกส์	331 กลศาสตร์	2.57	0.85
ชีว	321 พฤกษศาสตร์	2.86	0.77
ชีว	331 สัตววิทยา	2.57	0.51
ชีว	341 นิเวศน์วิทยา	2.43	0.85
เคมี	321 อินทรีย์เคมี 1	1.71	0.83
เคมี	331 อินทรีย์เคมี 1	2.43	0.94
เคมี	341 ฟิสิกัลเคมี 1	2.36	0.74
เฉลี่ย		2.60	0.75

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชา วิทย 331 ดาราศาสตร์ และอวกาศ ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมาได้แก่วิชา วิทย 221 ธรณีวิทยาทั่วไป ($\bar{X} = 2.93$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชา เคมี 321 อนินทรีย์เคมี 1 ($\bar{X} = 1.71$)

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกคณิตศาสตร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
คณิต 111	หลักการคณิตศาสตร์ 1	2.04	0.96
คณิต 112	หลักการคณิตศาสตร์ 2	1.92	1.09
คณิต 121	แคลคูลัสและ เรขาคณิต วิเคราะห์ 1	2.27	1.56
คณิต 211	ระบบจำนวน	1.92	0.84
คณิต 221	แคลคูลัสและ เรขาคณิต วิเคราะห์ 2	1.50	1.03
คณิต 231	ความน่าจะเป็นและสถิติเบื้องต้น	2.00	1.10
คณิต 241	เรขาคณิตเบื้องต้น	2.65	0.80
คณิต 311	พีชคณิตนามธรรม 1	2.08	0.84
เฉลี่ย		2.05	1.08

จากตารางที่ 6 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับปานกลางในวิชาเอกคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 2.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชาคณิต 241 เรขาคณิตเบื้องต้น ($\bar{X} = 2.65$) รองลงมาได้แก่วิชา คณิต 121 แคลคูลัส และเรขาคณิตวิเคราะห์ 1 ($\bar{X} = 2.27$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชาคณิต 221 แคลคูลัสและเรขาคณิตวิเคราะห์ 2 ($\bar{X} = 1.50$)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
อังกฤษ 111	General English	2.67	0.75
อังกฤษ 112	English Structure and Usage	2.25	0.86
อังกฤษ 121	Reading I	2.52	0.75
อังกฤษ 221	Reading II	2.21	0.67
อังกฤษ 231	Writing I	2.23	0.81
อังกฤษ 261	Literature I	2.04	0.86
อังกฤษ 271	Introduction to General Linguistic	2.17	0.76
อังกฤษ 321	Reading III	1.98	0.67
อังกฤษ 331	Writing II	2.06	0.75
อังกฤษ 372	Introduction to English Phonetics and Oral Intensive	2.38	0.82
อังกฤษ 381	Sociological and Cultural Backgroud	2.54	0.64
อังกฤษ 431	Writing III	2.25	0.56
อังกฤษ 491	Practicum in Language Teaching	2.67	0.92
	เฉลี่ย	2.31	0.76

จากตารางที่ 7 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับปานกลางในวิชาเอกภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ อังกฤษ 111 General English และ อังกฤษ 491 Practicum in Language Teaching ($\bar{X} = 2.67$) รองลงมาได้แก่ วิชาอังกฤษ 381 Sociological and Cultural Background ($\bar{X} = 2.54$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชาอังกฤษ 321 Reading III ($\bar{X} = 1.98$)

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
คหะ 111	แนะนำวิชาคหกรรมศาสตร์	2.52	0.79
คหะ 112	ศิลปะในชีวิตประจำวัน	2.91	0.85
คหะ 113	เคมีประยุกต์ในวิชาคหกรรมศาสตร์	2.52	0.99
คหะ 114	ประชากรศึกษากับการปรับปรุงคุณภาพชีวิต	2.70	0.76
คหะ 211	โภชนาการ 1	2.65	0.65
คหะ 222	การประกอบอาหาร	2.57	0.84
คหะ 231	ความรู้เรื่องผ้าและการแต่งกาย	2.65	0.71
คหะ 232	การตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างง่าย	3.00	0.60
คหะ 241	การสมรสและความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.70	0.70
คหะ 242	การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	2.83	0.72
คหะ 251	การปรับปรุงที่อยู่อาศัยและเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน	2.83	0.58
คหะ 252	การบริหารทรัพยากรครอบครัว	2.91	0.51
คหะ 261	การเย็บปักถักร้อย	3.30	0.63
คหะ 262	งานดอกไม้สดและใบตอง	2.74	0.54
	เฉลี่ย	2.77	0.71

จากตารางที่ 8 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดี ในวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชาคหะ 261 การเย็บปักถักร้อย ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมาได้แก่ วิชา คหะ 232 การตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างง่าย ($\bar{X} = 3.00$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชาคหะ 111 แนะนำวิชาคหกรรมศาสตร์ และวิชาคหะ 113 เคมีประยุกต์ในวิชาคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 2.52$)

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกเกษตรศาสตร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
เกษตร 111	ปฐพีวิทยาเบื้องต้น	2.38	0.52
เกษตร 121	หลักการพืชสวน	2.25	0.89
เกษตร 131	หลักการเลี้ยงสัตว์	2.63	0.52
เกษตร 141	หลักการประมง	2.88	0.83
เกษตร 151	งานช่างเกษตรเบื้องต้น	3.50	0.53
เกษตร 221	หลักพืชไร่	2.25	1.03
เกษตร 261	หลักการจัดการฟาร์ม	2.38	0.52
เกษตร 381	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกษตร	2.75	0.46
เกษตร 424	ศัตรูพืช	2.63	0.74
	เฉลี่ย	2.62	0.76

จากตารางที่ 9 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกเกษตรศาสตร์ ($\bar{X} = 2.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชาเกษตร 151 งานช่างเกษตรเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาได้แก่วิชา เกษตร 141 หลักการประมง ($\bar{X} = 2.88$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ เกษตร 121 หลักการพืชสวน และ เกษตร 221 หลักพืชไร่ ($\bar{X} = 2.25$)

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกศิลปศึกษา ของนักศึกษา
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ศิลป 111	ประวัติศาสตร์ศิลป์ 1	2.71	0.49
ศิลป 121	การออกแบบ 1	3.57	0.53
ศิลป 131	การวาดเส้น 1	3.14	0.38
ศิลป 132	จิตรกรรม 1	3.00	0.58
ศิลป 141	ประติมากรรม 1	3.71	0.49
ศิลป 151	ภาพพิมพ์ 1	3.57	0.00
ศิลป 181	ศิลปะไทย 1	3.00	0.53
ศิลป 212	ศิลปะพื้นบ้าน 1	3.43	0.53
ศิลป 224	การออกแบบ 5	3.29	0.49
ศิลป 332	จิตรกรรม 6	3.71	0.49
ศิลป 361	ศิลปะสำหรับครู	3.57	0.79
ศิลป 414	สุนทรียศาสตร์	2.71	1.12
เฉลี่ย		3.29	0.65

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับดีในวิชาเอกศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชาศิลป 141 ประติมากรรม 1 และศิลป 332 จิตรกรรม 6 ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาได้แก่ วิชาศิลป 121 การออกแบบ 1 และศิลป 151 ภาพพิมพ์ 1 ($\bar{X} = 3.57$) และนักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดในวิชาศิลป 111 ประวัติศาสตร์ศิลป์ 1 และศิลป 414 สุนทรียศาสตร์ ($\bar{X} = 2.71$)

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
พิเศษ 112	กายวิภาคและสรีรวิทยาเด็กพิเศษ	1.40	0.55
พิเศษ 315	การทำและผลิตอุปกรณ์สำหรับเด็กพิเศษ	3.00	0.00
พิเศษ 414	หลักการและกระบวนการตรวจสอบเด็กพิเศษ	2.40	0.55
พิเศษ 113	การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กพิเศษ ก่อนวันเรียน	2.20	0.45
พิเศษ 211	การเรียนร่วมชั้นระหว่าง เด็กปกติและ เด็กพิเศษ	2.40	0.55
พิเศษ 212	ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กพิเศษ	2.00	0.00
พิเศษ 312	สัมมนาปัญหาการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	2.60	0.55
พิเศษ 313	การศึกษาและการแนะแนวผู้ปกครอง เด็กพิเศษ	3.20	0.44
พิเศษ 314	เครื่องมือและการใช้เครื่องมือในการ ฟื้นฟูบำบัด	3.20	0.84
พิเศษ 412	การจัดและการบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ	3.60	0.55
เฉลี่ย		2.57	0.78

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกการศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดในวิชา พิเศษ 412 การจัดและการบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาได้แก่ วิชาพิเศษ 313 การศึกษาและการแนะแนวผู้ปกครองเด็กพิเศษ และพิเศษ 314 เครื่องมือและการใช้เครื่องมือในการฟื้นฟูบำบัด ($\bar{X} = 3.20$) และนักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดในวิชาพิเศษ 112 กายวิภาคและสรีรวิทยาเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 1.40$)

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกการอนุบาล ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
อนุบาล 111	การสังเกตพฤติกรรมเด็กและการฝึกงาน	2.42	0.78
อนุบาล 112	การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนประถมศึกษา อายุต่ำกว่า 6 ปี	3.28	0.49
อนุบาล 123	สุขภาพอนามัยสำหรับเด็ก	2.57	0.53
อนุบาล 131	นิทาน ละคร และหุ่นสำหรับเด็ก	3.14	0.38
อนุบาล 132	สื่อการเรียนและ เครื่องเล่นเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี	2.86	0.69
อนุบาล 231	ศิลปะและ ศิลปประดิษฐ์สำหรับเด็กก่อน ประถมศึกษา	3.14	0.69
อนุบาล 232	ดนตรีและ กิจกรรมการเคลื่อนไหว สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา	3.29	0.76
อนุบาล 314	กระบวนการเรียนการสอนเด็กก่อน ประถมศึกษา	3.00	0.00
อนุบาล 412	หลักการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมเด็กก่อน ประถมศึกษา	2.71	0.95
อนุบาล 413	การปฏิบัติงานอนุบาลเบื้องต้น	3.00	0.00
เฉลี่ย		2.96	0.63

จากตารางที่ 12 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกการอนุบาลศึกษา ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดในวิชา อนุบาล 232 คนตรีและ กิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ($\bar{X}=3.29$) รองลงมาได้แก่ วิชา อนุบาล 112 การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนประถมศึกษา อายุต่ำกว่า 6 ปี ($\bar{X} = 3.28$) และนักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดในวิชา อนุบาล 111 การสังเกตพฤติกรรมเด็กและการฝึกงาน ($\bar{X} = 2.42$)

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
เทคโนโลยี 111	หลักและทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	2.75	0.97
เทคโนโลยี 121	การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.50	0.51
เทคโนโลยี 221	การใช้และการบำรุงรักษาเครื่องมือ	2.65	0.88
เทคโนโลยี 231	การออกแบบสื่อการเรียนการสอน	2.50	0.61
เทคโนโลยี 232	การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.45	0.69
เทคโนโลยี 271	การจัดแสดงและนิทรรศการ	3.35	0.49
เทคโนโลยี 311	การบริหารและการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.15	0.75
เทคโนโลยี 331	การผลิตวัสดุกราฟิกส์	3.00	0.65
เทคโนโลยี 341	การถ่ายภาพเบื้องต้น	3.00	0.86
เทคโนโลยี 342	การผลิตวัสดุฉาย 1 (ภาพนิ่ง)	3.10	0.79
เทคโนโลยี 481	การสัมมนาเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.20	0.70
เฉลี่ย		2.88	0.78

จากตารางที่ 13 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดในวิชา เทคโนโลยี 271 การจัดแสดงและนิทรรศการ ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาได้แก่ วิชาเทคโนโลยี 481 การสัมมนาเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.20$) และนักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดในวิชา เทคโนโลยี 232 การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.45$)

ตารางที่ 14 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
บรรณ 211	บริการของห้องสมุด	3.00	0.45
บรรณ 212	บริการอ้างอิงเบื้องต้น	2.45	0.69
บรรณ 221	การเตรียมจัดเก็บและรักษาวัสดุห้องสมุด	2.18	0.40
บรรณ 222	การเลือกและจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ของห้องสมุด	2.73	0.90
บรรณ 223	การวิเคราะห์เลขหมู่ 1	2.45	0.93
บรรณ 224	การทำบัตรรายการ 1	2.73	0.90
บรรณ 241	ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	2.27	0.79
บรรณ 321	การทำบัตรรายการ 2	3.00	0.63
บรรณ 322	งานธุรการห้องสมุด	3.73	0.47
บรรณ 331	ห้องสมุดโรงเรียน	2.45	0.82
บรรณ 351	วารสาร หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ	2.73	0.79
บรรณ 352	หนังสือประกอบหลักสูตรโรงเรียน	2.73	0.65
เฉลี่ย		2.70	0.80

จากตารางที่ 14 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครู โดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ($\bar{X}=2.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดในวิชา บรรณ 322 งานธุรการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.73$) รองลงมาได้แก่วิชา บรรณ 211 บริการห้องสมุด และวิชา บรรณ 321 การทำบัตรรายการ ($\bar{X} = 3.00$) และนักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดในวิชา บรรณ 221 การเตรียมจัดเก็บและรักษาวัสดุห้องสมุด ($\bar{X}=2.18$)

ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกภาษาไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ไทย 111	หลักภาษาไทย	2.49	0.71
ไทย 141	ประวัติวรรณคดี	2.29	0.72
ไทย 211	ภาษาศาสตร์สำหรับครู	2.49	0.48
ไทย 212	หลักการอ่านการเขียนคำไทย	2.22	0.76
ไทย 221	การอ่านทั่วไป	2.02	0.85
ไทย 231	การเขียนทั่วไป	2.34	0.53
ไทย 242	หลักการวิจารณ์วรรณคดี	2.02	0.57
ไทย 311	ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย	2.24	0.89
ไทย 341	วรรณกรรมปัจจุบัน	1.95	0.89
ไทย 352	หนังสือเรียนภาษาไทย	2.71	0.72
ไทย 413	ปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน	2.78	0.85
ไทย 421	การอ่านตีความ	2.78	0.82
เฉลี่ย		2.36	0.81

จากตารางที่ 15 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับปานกลางในวิชาเอกภาษาไทย ($\bar{X} = 2.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชา ไทย 413 ปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน และวิชาไทย 421 การอ่านตีความ ($\bar{X} = 2.78$) รองลงมาได้แก่ วิชาไทย 352 หนังสือเรียนภาษาไทย ($\bar{X} = 2.71$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชาไทย 341 วรรณกรรมปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.95$)

ตารางที่ 16 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาเอกดนตรีศึกษา ของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ดนตรี 111	ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น	1.91	1.24
ดนตรี 112	องค์ประกอบของดนตรีสากล	2.83	0.83
ดนตรี 121	การดนตรีไทย	2.92	0.67
ดนตรี 122	ประวัติดนตรีตะวันตกโดยสังเขป	3.67	0.49
ดนตรี 211	หลักการประสานเสียง 1	2.17	1.19
ดนตรี 212	องค์ประกอบของดนตรีไทย	2.42	0.67
ดนตรี 221	ประวัติการดนตรีไทย	2.75	0.75
ดนตรี 321	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีตะวันตก	2.75	0.62
ดนตรี 322	คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีไทย	1.58	0.90
ดนตรี 131	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 1	2.67	0.98
ดนตรี 132	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 2	2.83	0.94
ดนตรี 141	ดนตรีปฏิบัติไทย 1	3.08	1.00
ดนตรี 142	ดนตรีปฏิบัติไทย 2	3.17	0.83
ดนตรี 231	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 3	3.00	0.85
ดนตรี 232	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 4	3.58	0.51
ดนตรี 241	ดนตรีปฏิบัติไทย 3	3.08	0.79
ดนตรี 242	ดนตรีปฏิบัติไทย 4	2.83	0.58
ดนตรี 331	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 5	3.33	0.89
ดนตรี 332	ดนตรีปฏิบัติตะวันตก 6	3.42	0.67
ดนตรี 341	ดนตรีปฏิบัติไทย 5	3.92	0.29
ดนตรี 342	ดนตรีปฏิบัติไทย 6	3.83	0.39
ดนตรี 351	การจัดการดนตรีไทยในโรงเรียน	3.42	0.67
เฉลี่ย		2.97	0.94

จากตารางที่ 16 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาเอกดนตรีศึกษา ($\bar{X}=2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุดคือ วิชาดนตรี 341 ดนตรีปฏิบัติไทย 5 ($\bar{X}=3.92$) รองลงมาได้แก่ วิชาดนตรี 342 ดนตรีปฏิบัติไทย 6 ($\bar{X}=3.83$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ วิชาดนตรี 322 คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ดนตรีไทย ($\bar{X}=1.58$)

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาชีพครู ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ศึกษา 111	ความรู้เบื้องต้นทางการศึกษา	2.48	0.66
ศึกษา 121	จิตวิทยาพัฒนาการ	2.53	0.64
ศึกษา 122	จิตวิทยาการศึกษา	2.46	0.61
ศึกษา 313	หลักการสอนและเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ ภาคปฏิบัติ	2.80	0.65
ศึกษา 211	การศึกษาไทย	2.54	0.63
ศึกษา 251	การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ	2.37	0.75
ศึกษา 281	การศึกษากับการพัฒนาชุมชน	2.59	0.64
ศึกษา 312	ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู	2.74	0.63
ศึกษา 322	ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม	2.76	0.75
ศึกษา 335	หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.08	0.57
ศึกษา 345	หลักการแนะแนว	2.62	0.75
ศึกษา 361	เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	2.92	0.65
ศึกษา 432	วิธีสอนวิชาเอก	2.90	0.67
	เฉลี่ย	2.68	0.74

จากตารางที่ 17 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 2.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่าวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชา ศึกษา 335 หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมาได้แก่ วิชา ศึกษา 361 เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.92$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุดคือ วิชาศึกษา 251 การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ ($\bar{X} = 2.37$)

ตารางที่ 18 คะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้วิชาพื้นฐานทั่วไป ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
ไทย 101	การใช้ภาษาไทย	2.60	0.70
ไทย 102	วาทกรรมสำหรับครู	2.68	0.56
อังกฤษ 101	Basic English for beginners	2.47	0.92
อังกฤษ 102	Basic English for Intermediate Students	2.35	0.77
บรรณ 101	ห้องสมุดและการค้นคว้า	2.62	0.62
ดนตรี 101	สังคีตนิยม	2.90	0.68
นาฏ 101	สุนทรียะของนาฏศิลป์ไทย	3.28	0.58
ศิลป์ 101	ความเข้าใจในศิลปะ	2.78	0.66
ปรัชญา 101	ปรัชญาเบื้องต้น	1.94	0.65
ปรัชญา 102	ตรรกวิทยาทั่วไป	2.67	0.64
ปรัชญา 103	พุทธศาสน์	2.46	0.77
รัฐ 101	พื้นฐานการปกครองและการเมืองของไทย	2.28	0.67
เศรษฐ 101	เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน	2.46	0.69
เศรษฐ 102	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสหกรณ์	2.77	0.65
ประวัติ 101	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	2.25	0.72
คณิต 101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	1.83	0.72
วิทย์ 101	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	2.26	0.74
วิทย์ 102	วิทยาศาสตร์กายภาพ	2.37	0.75
อุตสาหกรรม 101	ปฏิบัติการหัตถศึกษาและอุตสาหกรรม	2.90	0.65
เกษตร 101	เกษตรกรรมในชีวิตประจำวัน	2.75	0.74

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	\bar{X}	SD
พละ 101	พลศึกษาเบื้องต้น	2.79	0.60
พละ 102	กีฬาประเภทชุดชั้นนำ	2.91	0.77
สุข 101	สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน	2.64	0.63
	เฉลี่ย	2.55	0.79

จากตารางที่ 18 พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ยเรียนได้คะแนนในระดับค่อนข้างดีในวิชาพื้นฐานทั่วไป ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนมากที่สุด คือ วิชานาฏ 101 สุนทรียะของนาฏศิลป์ไทย ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาได้แก่ วิชาพละ 102 กีฬาประเภทชุดชั้นนำ ($\bar{X} = 2.91$) และวิชาที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนน้อยที่สุด คือ คณิต 101 คณิตศาสตร์พื้นฐาน ($\bar{X} = 1.83$)

สรุปผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านความรู้

1. ด้านความรู้วิชาเอก

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จำนวน 13 โพรแกรมนักศึกษามีความรู้ในระดับดี 1 โพรแกรมนักศึกษามีความรู้ในระดับค่อนข้างดี 9 โพรแกรมนักศึกษามีความรู้ในระดับปานกลาง 3 โพรแกรมนักศึกษาที่มีความรู้ในระดับดีได้แก่นักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ในวิชาเอกนี้ 3.29 ส่วนนักศึกษามีความรู้ในระดับปานกลางได้แก่นักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ และนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ในวิชาเอกดังกล่าวตามลำดับคือ 2.05, 2.31 และ 2.36

2. ด้านความรู้วิชาชีพครู

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มีความรู้วิชาชีพครูในระดับค่อนข้างดี โดยมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ในวิชานี้ 2.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนสูงสุดได้แก่รายวิชาหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร และนักศึกษาเรียนได้คะแนนต่ำสุดได้แก่ รายวิชา การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ

3. ด้านความรู้วิชาพื้นฐานทั่วไป

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มีความรู้วิชาพื้นฐานทั่วไปในระดับค่อนข้างดี โดยมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ในวิชานี้ 2.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า นักศึกษาเรียนได้คะแนนสูงสุดได้แก่รายวิชาสุนทรียะ - นาฏศิลป์ และเรียนได้คะแนนต่ำสุดได้แก่รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน

2. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธี โดยวิเคราะห์จากผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา เป็นจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยในชั้นปีที่ 1 เป็นการประเมินรายวิชาการศึกษาและสังคม ในชั้นปีที่ 2 เป็นการประเมินรายวิชาการมีส่วนร่วม ในชั้นปีที่ 3 เป็นการประเมินรายวิชาการทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติการ และในชั้นปีที่ 4 เป็นการประเมินรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ซึ่งมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละขั้นตอนดังนี้

แบบประเมินผล

1. การประเมินผลขั้นตอนการศึกษาและสังคม วิทยาลัยได้กำหนดแบบประเมินผลไว้ 2 แบบ คือ

1.1 การประเมินผลคุณลักษณะและการปฏิบัติตน (บว.1-1) ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ผู้ประเมินได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง โดยประเมินจากคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา ตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน

1.2 การประเมินผลการศึกษาและสังคม (บว.1-2) ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์ โดยประเมินจากบันทึกผลการศึกษาและสังคม ตามรายการที่วิทยาลัยครูกำหนดให้นักศึกษาไปศึกษาและสังคม

2. การประเมินผลขั้นตอนการมีส่วนร่วม วิทยาลัยได้กำหนดแบบประเมินผลไว้ 2 แบบ คือ

2.1 การประเมินผลคุณลักษณะและการปฏิบัติตน (บว.2-1) เป็นการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์พี่เลี้ยง โดยประเมินจากคุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษา ตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน

2.2 การประเมินผลการมีส่วนร่วม (ปว.2-2) เป็นการประเมินผลสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีของนักศึกษา ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์ โดยพิจารณาจากบันทึกการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามรายการที่วิทยาลัยครูกำหนดให้นักศึกษาไปปฏิบัติ

3. การประเมินผลขั้นตอนการสอน/ทดลองปฏิบัติงาน วิทยาลัยครูได้กำหนดแบบประเมินไว้ 3 แบบ คือ

3.1 การประเมินผลคุณลักษณะและการปฏิบัติตน (ปว.3-1) เป็นการประเมินผลสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์พี่เลี้ยง โดยประเมินจากคุณลักษณะและการปฏิบัติของนักศึกษา ตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน

3.2 การประเมินผลงานในหน้าที่ครู (ปว.3-2) ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีของนักศึกษา ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์พี่เลี้ยง โดยประเมินจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูของนักศึกษา ตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน

3.3 การประเมินสมรรถภาพการสอน (ปว.3-3) เป็นการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์ โดยประเมินขณะนักศึกษาทดลองสอนในชั้นเรียน ตามรายการที่กำหนดไว้ในแบบประเมิน

4. การประเมินผลขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/ การฝึกงานการประเมินในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ทุกแบบประเมิน โดยการประเมินผลในช่วงที่ 1-2 เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงจะบันทึกการให้คำแนะนำนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกครั้งที่ทำกรณีพิเศษ เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสปรับปรุงและพัฒนาสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น แล้วจึงเป็นในช่วงที่ 3 ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อตัดสินสมรรถภาพของนักศึกษา แบบประเมินมี 3 แบบ คือ

4.1 การประเมินผลคุณลักษณะและการปฏิบัติตน (ปว.4-1) เป็นการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

4.2 การประเมินผลงานในหน้าที่ครู (ปว.4-2) เป็น การประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์และ อาจารย์พี่เลี้ยง

4.3 การประเมินผลสมรรถภาพการสอน (ปว. 4-3) เป็นการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์และ อาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์มีวิธีการประเมินที่แตกต่างกัน คือ

1. วิทยาลัยครูจันทรเกษมได้กำหนดค่าระดับคะแนนในการประเมิน ออกเป็น 4 ระดับ คือ

คะแนน 4 ถือว่า ผ่านดี

คะแนน 3 ถือว่า ผ่านค่อนข้างดี

คะแนน 2 ถือว่า ผ่าน

คะแนน 1 ถือว่า ต้องปรับปรุง

2. วิทยาลัยครูอื่น ๆ คือ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูธนบุรี และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาใช้เกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรมการฝึกหัดครู โดยกำหนดค่าระดับคะแนนออกเป็น 3 ระดับคือ ผ่านเยี่ยม (3) ผ่าน (2) และไม่ผ่าน (1)

ฉะนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงต้องปรับค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทรเกษมจากคะแนน 4 ผ่านดี และ 3 ผ่านค่อนข้างดี เป็นผ่านเยี่ยม (3) และคะแนน 1 ต้องปรับปรุง เป็นไม่ผ่าน (1) ส่วนคะแนน 2 ผ่าน ยังคงไว้เหมือนเดิม

เนื่องจากการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา ในชั้นตอนที่ 1-3 เป็นการกำหนดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติตามรายการที่วิทยาลัยครูกำหนดในชั้นตอนนั้น ๆ วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จึงได้มีการประเมินเพียงช่วงเดียว ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ส่วนการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 4 เป็นการจัดให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมด รวมทั้งการฝึกปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอนแรก ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง วิทยาลัยครูจึงจัดให้มีการประเมิน 3 ช่วง เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีโอกาสนำการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง แล้วจึงประเมินในช่วงที่ 3 ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อตัดสินสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลจึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูในชั้นปีที่ 1-3
2. ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูในชั้นปีที่ 4

1. ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในชั้นปีที่ 1-3

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 1-3 เป็นการประเมินผลในรายวิชา 3 ชั้นตอนแรก ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เต็มเวลา ซึ่งเป็น "การฝึก" โดยวิทยาลัยครูได้กำหนดรายการให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในสถานการณจริงตามที่วิทยาลัยครูกำหนด ดังนี้

ในชั้นปีที่ 1 การศึกษาและสังเกต เป็นการจัดให้นักศึกษาไปศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของโรงเรียน งานในหน้าที่ครูผู้สอน งานในหน้าที่ครูประจำชั้น พฤติกรรมการเรียนการสอนพฤติกรรมของครู พฤติกรรมของนักเรียน งานบริหารและบริการของโรงเรียน และสภาพชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ในชั้นปีที่ 2 การมีส่วนร่วม เป็นการจัดให้นักศึกษาไปร่วมปฏิบัติงานกับอาจารย์ที่เลี้ยง ได้แก่ ช่วยเตรียมการสอน สื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนตรวจงานนักเรียน งานธุรการในชั้นเรียน งานปกครองชั้นเรียนและงานแนะแนว และการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

ในชั้นปีที่ 3 การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน เป็นการจัดให้นักศึกษาได้นำเทคนิควิธีสอน ไปทดลองสอนหรือทดลองปฏิบัติงาน โดยเน้น การเตรียมการสอน การทดลองสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้จัดทำสมุดบันทึกการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละชั้นตอนให้แก่ นักศึกษาก่อนออกฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย

1. รายละเอียดเกี่ยวกับความหมาย หลักการ จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละชั้นตอน
2. แบบบันทึกการปฏิบัติงานเพื่อให้นักศึกษำบันทึกรายการที่วิทยาลัยครูกำหนดให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในชั้นตอนต่าง ๆ
3. แบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธี ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์และ /หรืออาจารย์ที่เลี้ยง

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 1-3 แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากการประเมินของอาจารย์ที่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	X	SD
1. การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยตามแบบที่วิทยาลัยกำหนด	2.08	0.28
2. มีมารยาท ท่วงทีวาจาเหมาะสมแก่กาลเทศะ	2.08	0.28
3. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของวิทยาลัยและโรงเรียน	2.09	0.30
4. ปฏิบัติงานตรงตามเวลาและครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย	2.12	0.35
5. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	2.06	0.25
6. มีมนุษยสัมพันธ์ ร่วมงานกับผู้อื่นด้วยดี	2.11	0.32
7. มีความรับผิดชอบเอาใจใส่ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานเต็มเวลา	2.10	0.32
8. รู้จักควบคุมอารมณ์ไม่หวั่นไหวง่าย	2.07	0.28
เฉลี่ย	2.08	0.26

จากตารางที่ 19 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของ
นักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($X = 2.08$) โดยประเมินสูงสุดในรายการ
ปฏิบัติงานตรงตามเวลาและครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย ($X = 2.12$) รองลง-
มาคือ รายการมีมนุษยสัมพันธ์ ร่วมงานกับผู้อื่นด้วยดี ($X = 2.11$) สำหรับ
รายการที่อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินต่ำสุดคือ รายการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
($X = 2.06$)

ตารางที่ 20 คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
1. การศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของโรงเรียน	2.07	0.27
2. การศึกษาและสังเกตงานในหน้าที่ครูผู้สอน	2.06	0.24
3. การศึกษาและสังเกตงานในหน้าที่ครูประจำชั้น	2.07	0.26
4. การศึกษาและสังเกตพฤติกรรมการสอน	2.05	0.23
5. การศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	2.05	0.23
6. การศึกษาและสังเกตงานบริหารและบริการของโรงเรียน	2.06	0.27
เฉลี่ย	2.06	0.25

จากตารางที่ 20 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี
ของนักศึกษา เฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.06$) โดยประเมินสูงสุดใน
รายการการศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของโรงเรียน และการศึกษาและสังเกต
งานในหน้าที่ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 2.07$) รองลงมาคือ รายการการศึกษาและ
สังเกตงานในหน้าที่ครูผู้สอน และการศึกษาและสังเกตงานบริหารและบริการของ
โรงเรียน ($\bar{X} = 2.06$) สำหรับรายการที่อาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุด ได้แก่
การศึกษา และสังเกตพฤติกรรมการสอน และการศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของ
นักเรียน ($\bar{X} = 2.05$)

ตารางที่ 21 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 จากการประเมินของอาจารย์ที่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
1. แต่งกายสะอาด เรียบร้อยตามแบบที่วิทยาลัยกำหนด	2.32	0.47
2. มีมารยาท ท่วงทิวจาเหมาะสมแก่กาลเทศะ	2.32	0.47
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	2.24	0.43
4. เอาใจใส่ติดตามงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานเต็มเวลา	2.28	0.46
5. รู้จักควบคุมอารมณ์ไม่หวั่นไหวง่าย	2.22	0.43
6. มีมนุษยสัมพันธ์ ร่วมงานกับผู้อื่นด้วยดี	2.30	0.46
7. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของวิทยาลัยและโรงเรียน	2.24	0.44
8. ปฏิบัติงานตรงตามเวลา และครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย	2.24	0.43
เฉลี่ย	2.27	0.45

จากตารางที่ 21 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ
ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$) โดยประเมินสูงสุดในรายการ
การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยตามแบบที่วิทยาลัยกำหนด และมีมารยาท ท่วงทิว
จาเหมาะสมแก่กาลเทศะ ($\bar{X} = 2.32$) รองลงมาคือ รายการมีมนุษยสัมพันธ์
ร่วมงานกับผู้อื่นด้วยดี ($\bar{X} = 2.30$) สำหรับรายการที่อาจารย์ที่เลี้ยงประเมิน
ต่ำสุด ได้แก่ รู้จักควบคุมอารมณ์ ไม่หวั่นไหวง่าย ($\bar{X} = 2.22$)

ตารางที่ 22 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
1. การมีส่วนร่วมด้านธุรการชั้นเรียน ได้รายงานผลการ	2.19	0.43
2. การมีส่วนร่วมด้านการเรียนการสอน หรือสนับสนุน การเรียนการสอน	2.19	0.44
3. การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว	2.21	0.44
4. การมีส่วนร่วม ด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชน	2.14	0.39
เฉลี่ย	2.18	0.43

จากตารางที่ 22 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี
ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.18$) โดยประเมินสูงสุดในรายการ
การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ($\bar{X} = 2.21$) รองลงมาคือ
รายการการมีส่วนร่วมด้านการเรียนการสอน หรือสนับสนุนการเรียนการสอน
และการมีส่วนร่วมด้านธุรการในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.19$) สำหรับรายการที่อาจารย์
นิเทศก์ประเมินต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
($\bar{X} = 2.14$)

ตารางที่ 23 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จากการประเมินของอาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
1. แต่งกายถูกต้องตามที่วิทยาลัยกำหนด	2.34	0.48
2. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	2.38	0.49
3. แสดงกิริยามารยาทเหมาะสมกับกาลเทศะ	2.33	0.47
4. ใช้วาจาเหมาะสม	2.32	0.47
5. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	2.30	0.47
6. ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของวิทยาลัยและโรงเรียน	2.27	0.45
7. มีอารมณ์มั่นคง	2.24	0.43
8. มีความรอบคอบและอดทน	2.28	0.47
9. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	2.32	0.47
10. ปฏิบัติงานตรงตามเวลา	2.30	0.47
11. ปฏิบัติงานครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย	2.34	0.48
12. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	2.29	0.45
13. ให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม	2.30	0.46
14. แสดงออกถึงการเอาใจใส่และใฝ่รู้ในงานครู	2.28	0.47
15. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	2.35	0.48
16. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	2.32	0.47
17. มีความเสียสละ	2.30	0.46
18. มีความสุขและความพอใจที่ได้ปฏิบัติงานครู	2.33	0.48
19. รักและเอาใจใส่ต่อนักเรียน	2.34	0.49
เฉลี่ย	2.31	0.47

จากตารางที่ 23 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ
ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.31$) โดยประเมินสูงสุดในรายการ
แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.38$) รองลงมาคือ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา
และพระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 2.35$) สำหรับรายการที่อาจารย์นี้เทศก์ประเมินต่ำสุด
ได้แก่ มีอารมณ์มั่นคง ($\bar{X} = 2.24$)

ตารางที่ 24 คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จากการประเมินของอาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
1. ปฏิบัติราชการก่อนเวลาโรงเรียนเข้าอย่างสม่ำเสมอ	2.35	0.48
2. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	2.27	0.46
3. ตรวจผลงานได้ถูกต้องและรอบคอบ	2.13	0.37
4. จัดและปรับปรุงชั้นเรียนให้สะอาดเรียบร้อย และมี บรรยากาศเหมาะสมและน่าเรียน	2.16	0.37
5. ทำเอกสารงานธุรการประจำชั้นได้ถูกต้อง และเรียบร้อย	2.13	0.34
6. ปฏิบัติหน้าที่เป็นเวรประจำวันตามที่ได้รับมอบหมายอย่าง เต็มใจและครบถ้วน	2.25	0.45
7. การจัดป้ายนิเทศโดยใช้เทคนิควิธีสื่อความหมายตรงตาม จุดประสงค์เนื้อหาและทันสมัย	2.12	0.35
8. สังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง และนำมาปรับปรุง แก้ไขตนเอง	2.19	0.42
เฉลี่ย	2.20	0.41

จากตารางที่ 24 อาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี
งานในหน้าที่ครูของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20$) โดยประเมิน
สูงสุดในรายการปฏิบัติราชการก่อนเวลาโรงเรียนเข้าอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} =$
2.35) รองลงมาคือ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.27$) สำหรับ
รายการที่อาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุด ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศโดยใช้เทคนิควิธี
สื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์เนื้อหาและทันสมัย ($\bar{X} = 2.12$)

ตารางที่ 25 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
ตอนที่ 1 การเตรียมการสอน		
1. ทำบันทึกการสอนเป็นลำดับขั้นถูกต้อง	2.15	0.40
2. เขียนเนื้อหาของบทเรียนให้เรียงลำดับแนวคิดอย่างมี ขั้นตอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและ เวลาในการเรียนการสอน	2.16	0.40
3. เขียนความคิดรวบยอด/หลักการได้ถูกต้อง กระชับรัดและ สอดคล้องกับบทเรียนที่สอน	2.09	0.35
4. เขียนจุดประสงค์การสอนเชิงพฤติกรรมได้ถูกต้องและ สอดคล้องกับความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา	2.08	0.36
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน มีลำดับขั้นอย่าง ต่อเนื่อง และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา	2.14	0.35
6. กำหนดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา และกิจกรรม การเรียนการสอน	2.16	0.40
7. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	2.07	0.34
8. ใช้ภาษาในการเขียนบันทึกการสอนถูกต้อง อ่านง่าย และสื่อความหมายได้ชัดเจน	2.11	0.33
เฉลี่ย	2.12	0.37

ตารางที่ 25 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	\bar{X}	SD
ตอนที่ 2 การดำเนินการสอน		
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง ครบทุกขั้นตอน เหมาะสมกับเวลา	2.13	0.38
2. อธิบายมีลำดับชั้น จังหวะ เหมาะสม น้ำเสียงชัดเจน และใช้ภาษาถูกต้อง	2.12	0.42
3. ใช้คำถามเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและตรงประเด็น กับเนื้อหาที่สอน	2.08	0.41
4. ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ	2.07	0.44
5. ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงแก่ผู้เรียน	2.14	0.39
6. ใช้กิริยาท่าทางในขณะสอนได้อย่างเหมาะสม	2.12	0.38
เฉลี่ย	2.11	0.40

จากตารางที่ 25 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี
 ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง (การเตรียมการสอน $\bar{X} = 2.12$ และการ
 ดำเนินการสอน $\bar{X} = 2.11$) โดยอาจารย์นิเทศก์ประเมินการเตรียมการสอน
 สูงสุดในรายการเขียนเนื้อหาของบทเรียนให้เรียงลำดับแนวคิดอย่างมีขั้นตอนที่
 เหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา และกิจกรรมการ-
 เรียนการสอน ($\bar{X} = 2.16$) รองลงมาได้แก่ ทักษะที่การสอนเป็นลำดับขั้นตอน
 ถูกต้อง ($\bar{X} = 2.16$) และประเมินต่ำสุดในรายการกำหนดวิธีการวัดผลและ
 ประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในด้าน
 การดำเนินการสอน อาจารย์นิเทศก์ประเมิน สูงสุดในรายการใช้วิธีการที่เหมาะสม
 ในการเสริมแรงแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 2.14$) รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องครบทุกขั้นตอน เหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 2.13$)
 และประเมินต่ำสุดในรายการให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
 ($\bar{X} = 2.07$)

สรุปผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และด้านเทคนิควิธี
จากผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้น
ปีที่ 1-3

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-3 ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอนพบว่า

ในชั้นปีที่ 1 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการปฏิบัติงานตรงตามเวลาและครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย และประเมินต่ำสุดในรายการ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ในชั้นปีที่ 2 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามแบบที่วิทยาลัยกำหนด และรายการมีมารยาท ท่วงที วาจาเหมาะสมกาลเทศะ และประเมินต่ำสุด ในรายการรู้จักควบคุมอารมณ์ ไม่หัวเราะง่าย

ในชั้นปีที่ 3 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย และประเมินต่ำสุดในรายการ มีอารมณ์มั่นคง

2. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี

อาจารย์นิเทศก์/อาจารย์ที่เลี้ยง ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-3 ในระดับปานกลาง โดยประเมินนักศึกษานในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ในชั้นปีที่ 1 อาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการ การศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของโรงเรียน และการศึกษาและสังเกตงานในหน้าที่ครูประจำชั้น และประเมินต่ำสุด ในรายการการศึกษาและสังเกตพฤติกรรม การสอน และการศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

ในชั้นปีที่ 2 อาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการ การมีส่วนร่วมด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว และประเมินต่ำสุดในรายการ การมีส่วนร่วมด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

ในชั้นปีที่ 3 อาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษา ด้านงานในหน้าที่ครู สูงสุดในรายการปฏิบัติราชการก่อนเวลาโรงเรียนเข้าอย่างสม่ำเสมอ

และประเมินค่าสูงสุดในรายการจัดป้ายนิเทศโดยใช้เทคนิควิธีสื่อความหมายตรงตามจุด-ประสงค์เนื้อหา และทันสมัย

อาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษาด้านการเตรียมการสอนสูงสุดในรายการเขียนเนื้อหาของบทเรียนให้เรียงลำดับแนวคิดอย่างมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเวลาในการเรียนการสอน และกำหนดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินค่าสูงในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในด้านความคิดเห็นการสอนอาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงแก่ผู้เรียน และประเมินค่าสูงในการให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

2. ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 เป็นการประเมินผลในวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของชั้นตอนที่ 4 ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา โดยนักศึกษาจะต้องนำความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมด รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้จากการฝึก 3 ชั้นตอนแรก ไป "ปฏิบัติ" งานในหน้าที่ครู ซึ่งสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลไว้ในเอกสารซึ่งเป็นสมุดประจำตัวนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละชั้นตอน เช่น ความหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการจัด บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกการปฏิบัติงานของนักศึกษาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู

ส่วนที่ 3 เป็นแบบประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน ผู้ประเมินได้แก่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งในการประเมินแต่ละครั้งจะบันทึกแนะนำนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

สมุดประจำตัวตัวนักศึกษานี้ นักศึกษาจะเก็บไว้ประจำอยู่เสมอขณะที่อยู่โรงเรียน โดยนักศึกษาจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. เสนอให้อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงบันทึกทุกครั้งที่นิเทศ

2. นักศึกษาจะต้องบันทึกการปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละวัน

3. นักศึกษาทุกคนจะต้องมอบสมุดนี้ให้กับสำนักงาน/ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นตอนนั้น ๆ

เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน เป็นการจัดให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่ง นักศึกษาจะต้องบันทึกการปฏิบัติงานใน หน้าที่ครู ส่วนอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยงจะต้องให้คำแนะนำนักศึกษาทุก ครั้งที่มีการนิเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นตอนนี้จึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ผลการวิเคราะห์เอกสารการบันทึกการปฏิบัติงานของ นักศึกษาซึ่งนักศึกษาได้บันทึกการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้าย ของการฝึกปฏิบัติ โดยวิเคราะห์เป็นความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ได้ ปฏิบัติงานในแต่ละรายการ และการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ พี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปของนักศึกษา ซึ่งวิเคราะห์โดยหา ค่าความถี่และค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ได้รับคำแนะนำในแต่ละรายการ ดังตารางที่ 26-27

2. ผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ และสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ พี่เลี้ยง สำหรับด้านเทคนิควิธีเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู การ เตรียมการสอน และการดำเนินการสอน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยสมรรถภาพ ของนักศึกษานในแต่ละรายการประเมิน ดังตารางที่ 28-30

ตารางที่ 26 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ในการปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ/การฝึกงาน

ลักษณะงานและแนวปฏิบัติ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ %
1. งานสอน		
1.1 สอนในชั้นเรียน	272	100.00
1.2 ทำแผนการสอน/บันทึกการสอน	272	100.00
1.3 เตรียมการสอน/อุปกรณ์การสอน	238	87.50
1.4 จัดป้ายนิเทศ	257	94.49
1.5 คุมสอบ	100	36.76
1.6 ตรวจแบบฝึกหัด	60	22.05
1.7 ออกข้อสอบ	19	6.99
1.8 ตรวจข้อสอบ	38	13.97
1.9 สอนแทน	128	47.06
1.10 สอนและสอบซ่อมนักเรียน	67	24.63
2. งานกิจการนักเรียนและการแนะแนว		
2.1 งานแนะแนว/ที่ปรึกษา	102	37.50
2.2 งานกีฬาโรงเรียน	31	11.40
2.3 งานตรวจสอบสุขภาพนักเรียน	5	1.84
2.4 งานควบคุมนักเรียนเข้าแถว	146	53.68
2.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร	33	12.13
2.6 เข้าเวรโรงเรียน	51	18.75
2.7 ศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล	93	34.19

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลักษณะงานและแนวปฏิบัติ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ %
3. งานธุรการในชั้นเรียน		
3.1 ทาบัญชีเรียกชื่อ	32	11.76
3.2 ทาบัตรสุขภาพ	2	0.74
3.3 ทาสุมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	24	8.82
3.4 เช็ชื้อประจำวัน	18	6.62
3.5 ส่งเวรนักเรียน	14	5.15
3.6 กรอกคะแนนลงสมุด	26	9.56
3.7 คุมชั้นเรียน	68	25.00
4. งานธุรการทั่วไป		
4.1 งานพิมพ์ดีด	32	11.76
4.2 งานร่างหนังสือ/โทรเนียว/เรียง /เย็บกระดาษ	76	27.94
5. งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน		
5.1 ดูแลความสะอาดทั่วไป	84	30.88
5.2 ร่วมพัฒนาชุมชน	6	2.21
5.3 ดูแลความเรียบร้อยของโรงเรียน	24	8.82
5.4 ทำโครงการเพื่อพัฒนาโรงเรียน	63	23.16
5.5 ร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	85	31.25

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลักษณะงานและแนวปฏิบัติ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ
6. งานพัฒนาตน		
6.1 ประชมนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู	31	11.40
6.2 สัมมนาระหว่างฝึกปฏิบัติ	95	34.93
6.3 เข้าร่วมประชุมครู	17	6.25
6.4 เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน	99	36.40
7. งานอื่น ๆ		
7.1 ช่วยงานห้องสมุด	8	2.94
7.2 ช่วยงานห้องโสตทัศนศึกษา	10	3.86
7.3 ช่วยงานสหกรณ์	11	4.04
7.4 ช่วยงานประชาสัมพันธ์	7	2.57

จากตารางที่ 26 พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จำนวน 272 คนได้ปฏิบัติงานในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน จำแนก ได้ดังนี้

งานสอน นักศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติงานสอนในชั้นเรียนและทำแผนการสอน/บันทึกการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 94.49 ได้ปฏิบัติงานจัดป้ายนิเทศ และ นักศึกษาร้อยละ 87.50 เตรียมการสอน/อุปกรณ์การสอน แต่นักศึกษาเพียงร้อยละ 6.99 ได้ปฏิบัติงานออกข้อสอบ

งานกิจการนักเรียนและงานแนะแนว นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.68 ได้ปฏิบัติงานคุมนักเรียนเข้าแถว และ นักศึกษาเพียงร้อยละ 1.84 ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบสุขภาพนักเรียน

งานธุรการในชั้นเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 25.00 ปฏิบัติงานคุมชั้นเรียนนักศึกษาร้อยละ 11.76 ทำบัญชีเรียกชื่อและ นักศึกษาเพียงร้อยละ 0.74 ปฏิบัติงานทำบัตรสุขภาพ

งานธุรการทั่วไป นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 27.94 ได้ปฏิบัติงานร่างหนังสือ/โรเนียว/เรียง/เย็บกระดาษ และ นักศึกษาร้อยละ 11.76 ได้ปฏิบัติงานพิมพ์ดีด

งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 31.25 และ 30.88 ได้ปฏิบัติงานร่วมกิจกรรมวันสำคัญและดูแลความสะอาดทั่วไป ตามลำดับ และ นักศึกษาเพียงร้อยละ 2.21 ได้ปฏิบัติงานร่วมพัฒนาชุมชน

งานพัฒนาตน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 36.40 และ 34.93 ได้เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนและสัมมนาระหว่างฝึกปฏิบัติตามลำดับ และ นักศึกษาเพียงร้อยละ 6.25 ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมครู

งานอื่นๆ นักศึกษาเพียงร้อยละ 4.04 ช่วยงานสหกรณ์ ร้อยละ 3.68 ช่วยงานห้องโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 2.94 ช่วยงานห้องสมุดและ ร้อยละ 2.57 ช่วยงานประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 27 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่ได้รับคำแนะนำในด้านต่าง ๆ จากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/การฝึกงาน

รายการ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ %
1. ด้านบุคลิกภาพ		
1.1 ไม่ควรชมชู้นักเรียน/ใช้ไม้เรียวพรา้เพรื่อ	32	11.76
1.2 ควรใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน	25	9.19
1.3 ควรยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับนักเรียนทุกคน	16	5.88
1.4 ควรแต่งกายสะอาด เรียบร้อย	13	4.78
1.5 ท่าทางควรกระฉับกระเฉง	5	1.84
2. ด้านการสอน		
2.1 บันทึกการสอนให้เป็นระเบียบ เนื้อหาครบ ถ้าวเหมาะสมกับเวลา	105	38.60
2.2 สอนให้ตรงกับบันทึกการสอน	61	22.43
2.3 ควรส่งบันทึกการสอนให้อาจารย์ตรวจทุก ครั้งก่อนสอน	38	13.97
2.4 ควรทำบันทึกการสอนล่วงหน้า	55	20.22
2.5 นำสมุดบันทึกการสอนมาทุกครั้งี่เข้าสอน	18	6.62
2.6 อุปกรณ์การสอนไม่เหมาะสมและไม่ชัดเจน	91	33.46
2.7 ควรใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการสอน ทุกครั้ง	53	19.49
2.8 การนำเข้าสู่บทเรียนควรสัมพันธ์กับเนื้อหา	31	11.40
2.9 เตรียมเนื้อหาให้ถูกต้อง แม่นยำ	52	19.12
2.10 ควรทบทวนบทเรียนเก่าก่อนสอนเรื่องใหม่	37	13.60

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ %
2.11 ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	84	30.88
2.12 ก่อนลงมือสอนควรดูความพร้อม ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียน	37	13.60
2.13 ควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนานเรียน	27	9.92
2.14 ควรพูดให้เสียงดัง ชัดเจน ถูกต้อง และไม่พูดเร็วเกินไป	81	29.78
2.15 ควรเขียนกระดานดำให้เป็นระเบียบ ถูกต้องชัดเจน	69	25.37
2.16 ควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ	18	6.62
2.17 ควรสนใจนักเรียนทุกคน	96	35.29
2.18 เมื่อสอนจบควรทบทวน/สรุป/ให้นักเรียนจดและทำแบบฝึกหัด	47	17.30
2.19 ควรใช้คำถามให้นักเรียนคิด และให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคลให้มาก	92	33.82
2.20 เมื่อนักเรียนตอบผิดควรอธิบายให้เข้าใจ	20	7.35
2.21 ควรมีการเสริมกำลังใจเมื่อนักเรียนตอบถูก	26	9.56
2.22 ควรมีวิธีคุมชั้นเรียนให้เรียบร้อย	59	21.69

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n = 272)	ร้อยละ %
3. ด้านความรับผิดชอบ		
3.1 ไม่ควรลาบ่อย	8	2.94
3.2 ควรடுத்தเวลาให้กับนักเรียน	25	9.19
3.3 ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของห้องเรียน	18	6.62
3.4 ควรฝึกความเป็นระเบียบวินัยให้กับนักเรียน	37	16.62
3.5 ควรตรงต่อเวลา	4	1.47
4. ด้านวิชาการ		
4.1 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	7	2.57

จากตารางที่ 27 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงในเรื่องต่อไปนี้

ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 11.76 ได้รับคำแนะนำว่าไม่ควรข่มขู่นักเรียน/ใช้ไม้เรียวพรา้เพื่อ นักศึกษาร้อยละ 9.19 ได้รับคำแนะนำเรื่อง ควรใช้วาจาสุภาพ อ่อนโยน และนักศึกษาเพียงร้อยละ 1.84 ได้รับคำแนะนำเรื่องท่าทางควรกระฉับกระเฉง

ด้านการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 38.60 ได้รับคำแนะนำเรื่อง บันทึกการสอนให้เป็นระเบียบ เนื้อหาครบถ้วน เหมาะสมกับเวลา นักศึกษาร้อยละ 35.29 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรสนใจนักเรียนทุกคน นักศึกษาร้อยละ 33.82 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรใช้คำถามให้นักเรียนคิดและให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล ตามลำดับ และนักศึกษาเพียงร้อยละ 6.62 ได้รับคำแนะนำเรื่อง นำสมุดบันทึกการสอนมาทุกครั้งที่เข้าสอนและควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ

ด้านความรับผิดชอบ นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 16.62 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรฝึกความเป็นระเบียบวินัยให้กับนักเรียน และนักศึกษาร้อยละ 9.19 ได้รับคำแนะนำเรื่อง ควรอุทิศเวลาให้กับนักเรียนและนักศึกษาเพียง ร้อยละ 1.47 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรตรงต่อเวลา

ด้านวิชาการ นักศึกษาร้อยละ 2.57 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

สรุปผลการวิเคราะห์เอกสารการบันทึกการปฏิบัติงานของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 และการให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศก์และ
อาจารย์พี่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 ของนักศึกษา

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติงานสอน โดยนักศึกษาทุกคนได้สอนในชั้นเรียน และทำแผนการสอน/บันทึกการสอน นักศึกษาร้อยละ 94.49 ได้ปฏิบัติงานจัดป้ายนิเทศและนักศึกษาร้อยละ 87.50 ได้เตรียมการสอน/อุปกรณ์การสอน

งานที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติรองลงมาจากงานสอน คือ งานกิจการนักเรียนและงานแนะแนว ซึ่งนักศึกษาร้อยละ 53.68 ได้ปฏิบัติงานคุมนักเรียนเข้าแถว

ส่วนงานอื่นๆ เช่น งานธุรการในชั้นเรียน งานธุรการทั่วไป งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และงานพัฒนาดน มีจำนวนน้อยมากได้ปฏิบัติ

2. นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำในด้านงานสอน โดยนักศึกษาร้อยละ 38.60 ได้รับคำแนะนำเรื่อง บันทึกการสอนให้เป็นระเบียบ เนื้อหาครบถ้วน เหมาะสมกับเวลา นักศึกษาร้อยละ 35.29 ได้รับคำแนะนำเรื่อง ควรสนใจนักเรียนทุกคน และนักศึกษาร้อยละ 33.82 ได้รับคำแนะนำเรื่องควรใช้คำถามให้นักเรียนคิดและตอบเป็นรายบุคคล

ส่วนการให้คำแนะนำด้านอื่น เช่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิชาการ มีนักศึกษาน้อยมากที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 28 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. แต่งกายถูกต้องตามที่วิทยาลัยกำหนด	2.42	0.49	2.57	0.50
2. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	2.44	0.49	2.62	0.49
3. แสดงกิจกรรมรยาทเหมาะสมกับกาลเทศะ	2.34	0.48	2.56	0.52
4. ใช้วาจาเหมาะสม	2.33	0.48	2.54	0.52
5. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	2.31	0.47	2.51	0.51
6. ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของวิทยาลัย และโรงเรียน	2.37	0.50	2.51	0.51
7. มีอารมณ์มั่นคง	2.30	0.48	2.44	0.53
8. มีความรอบคอบและอดทน	2.33	0.49	2.44	0.53
9. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	2.33	0.49	2.52	0.54
10. ปฏิบัติงานตรงตามเวลา	2.36	0.50	2.50	0.52
11. ปฏิบัติงานครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมาย	2.37	0.50	2.50	0.52
12. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	2.38	0.49	2.56	0.51
13. ให้ความร่วมมือแก่กลุ่ม	2.38	0.49	2.56	0.51
14. แสดงออกถึงการเอาใจใส่และไม่รู้ในงานครู	2.32	0.50	2.48	0.52
15. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	2.36	0.50	2.56	0.51
16. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	2.32	0.49	2.53	0.54
17. มีความเสียสละ	2.37	0.49	2.56	0.51
18. มีความสุขและความพอใจที่ได้ปฏิบัติงานครู	2.35	0.49	2.49	0.53
19. รักและเอาใจใส่ต่อนักเรียน	2.36	0.50	2.53	0.52
20. ตั้งใจสอนและพยายามปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	2.33	0.50	2.50	0.52
เฉลี่ย	2.35	0.49	2.52	0.52

จากตารางที่ 28 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.35$) โดยประเมินสูงสุดในรายการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.44$) รองลงมาคือ แต่งกายถูกต้องตามที่วิทยาลัยกำหนด ($\bar{X} = 2.42$) และประเมินต่ำสุดในรายการมีอารมณ์มั่นคง ($\bar{X} = 2.30$)

สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$) โดยประเมินสูงสุดในรายการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.62$) รองลงมาได้แก่แต่งกายถูกต้องตามที่วิทยาลัยกำหนด ($\bar{X} = 2.57$) และประเมินต่ำสุดในรายการมีอารมณ์มั่นคงและมีความรอบคอบและอดทน ($\bar{X} = 2.44$)

ตารางที่ 29 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์
และอาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. ปฏิบัติราชการก่อนเวลาโรงเรียนเข้าอย่าง สม่ำเสมอ	2.35	0.50	2.50	0.52
2. เอาใจใส่ดูแลการเข้าแถวในตอนเช้าของ นักเรียนเป็นประจำ	2.33	0.50	2.40	0.53
3. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	2.42	0.51	2.54	0.52
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง อยู่เสมอ	2.35	0.49	2.47	0.51
5. ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มโดยเน้น ด้านปัญญารวม คารวะธรรม และสามัคคีธรรม	2.25	0.44	2.36	0.49
6. แนะนำทางการทำงานเป็นรายบุคคลอย่าง เหมาะสม	2.27	0.45	2.37	0.49
7. ตรวจสอบงานได้ถูกต้องและรอบคอบ	2.36	0.49	2.45	0.50
8. ตรวจสอบงานหลังงานสอนอย่างสม่ำเสมอและ เป็นปัจจุบัน	2.36	0.49	2.49	0.50
9. จัดและปรับปรุงชั้นเรียนให้สะอาดเรียบร้อย และมีบรรยากาศเหมาะสมและน่าเรียน	2.27	0.45	2.35	0.49
10. ทำเอกสารงานธุรการประจำชั้นได้ถูกต้อง และเรียบร้อย	2.23	0.42	2.34	0.48
11. เอาใจใส่ดูแลความสะอาด ความปลอดภัย ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.28	0.46	2.37	0.50

ตารางที่ 29 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
12. ปฏิบัติหน้าที่เป็นเวรประจำวันตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจ และครบถ้วน	2.32	0.48	2.44	0.52
13. ใช้เทคนิคและสร้างบรรยากาศให้นักเรียนสนใจที่จะร่วมกิจกรรมพิเศษได้อย่างเหมาะสม	2.26	0.46	2.35	0.49
14. จัดป้ายนิเทศทั้งในและนอกชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.29	0.47	2.39	0.51
15. จัดป้ายนิเทศโดยใช้เทคนิควิธี สื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์/เนื้อหา และทันสมัย	2.28	0.47	2.35	0.49
16. อบรมจริยธรรม และแนวทางการพัฒนาตนเองของนักเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนตามความเหมาะสม	2.20	0.42	2.36	0.48
เฉลี่ย	2.34	0.47	2.41	0.50

จากตารางที่ 29 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีงานในหน้าที่ครู ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.34$) โดยประเมินสูงสุดในรายการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.42$) รองลงมาคือ ตรวจผลงานได้ถูกต้อง และรอบคอบ และตรวจผลงานหลังงานสอนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.36$) และประเมินต่ำสุดในรายการ อบรมจริยธรรม และแนวทางการพัฒนาตนเองของนักเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.20$)

สำหรับอาจารย์ที่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีของนักศึกษา ด้านนี้เฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.41$) โดยประเมินสูงสุดในรายการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.54$) รองลงมาคือ ปฏิบัติราชการก่อนเวลาโรงเรียนเข้าอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.50$) และประเมินต่ำสุดในรายการทำเอกสารงานธุรการประจำชั้นได้ถูกต้องและเรียบร้อย ($\bar{X} = 2.34$)

ตารางที่ 30 คะแนนเฉลี่ยการประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ตอนที่ 1 การเตรียมการสอน				
1. ทำบันทึกการสอนเป็นลำดับขั้นตอนถูกต้อง	2.24	0.44	2.42	0.52
2. เขียนเนื้อหาของบทเรียนให้เรียงลำดับแนวคิดอย่างมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน	2.25	0.44	2.40	0.50
3. เขียนความคิดรวบยอด/หลักการได้ถูกต้อง กระชับรัด และสอดคล้องกับบทเรียนที่สอน	2.25	0.45	2.37	0.49
4. เขียนจุดประสงค์การสอนเชิงพฤติกรรมได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา	2.25	0.45	2.41	0.50
5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์และความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา	2.22	0.44	2.40	0.50
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับนักเรียน เวลาเรียน และสภาพห้องเรียน	2.22	0.44	2.40	0.50
7. กำหนดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน	2.22	0.44	2.41	0.50

ตารางที่ 30 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
8. กำหนดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับ นักเรียน สภาพห้องเรียน และแสดงถึง ความเข้าใจสื่อการเรียนการสอน	2.24	0.45	2.39	0.50
9. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	2.22	0.44	2.39	0.50
10. ใช้ภาษาในการเขียนบันทึกการสอนถูกต้อง อ่านง่าย และสื่อความหมายชัดเจน	2.25	0.45	2.41	0.50
11. ทำบันทึกการสอนได้เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีความประณีต	2.27	0.46	2.44	0.50
12. ส่งบันทึกการสอนได้ตามเวลาที่กำหนด ก่อนดำเนินการสอน	2.29	0.48	2.36	0.53
เฉลี่ย	2.24	0.41	2.40	0.50

ตารางที่ 30 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พี่เลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ตอนที่ 2 การดำเนินการสอน				
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับชั้น อย่างต่อเนื่องครบทุกชั้นตอนและเหมาะสม กับเวลา	2.23	0.44	2.41	0.50
2. ใช้วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกันจุดประสงค์และเนื้อหาที่สอน	2.26	0.46	2.39	0.50
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	2.31	0.47	2.50	0.51
4. อธิบายมีลำดับชั้น จังหวะเหมาะสม น่าเสียง ชัดเจนและใช้ภาษาถูกต้อง	2.27	0.45	2.44	0.51
5. ใช้คำถามเหมาะสมกับระดับผู้เรียนและตรง ประเด็นกับเนื้อหาที่สอน	2.25	0.44	2.45	0.51
6. ใช้ระยะเวลาในการคิดและตอบคำถามหรือ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	2.18	0.39	2.35	0.48
7. ใช้สื่อการเรียนการสอนได้ถูกต้อง คุ่มค่า และเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	2.22	0.43	2.42	0.50
8. ให้ความรู้ในเนื้อหาที่สอนถูกต้องแม่นยำ และ ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.24	0.44	2.39	0.50
9. สรุปเชื่อมโยงกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม	2.24	0.45	2.38	0.49
10. สอนสอดแทรกจริยธรรมแก่ผู้เรียนตามโอกาส ที่เหมาะสม	2.21	0.41	2.34	0.48

ตารางที่ 30 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	อ.นิเทศก์		อ.พีเลี้ยง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
11. ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	2.27	0.45	2.42	0.51
12. ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงแก่ผู้เรียน	2.26	0.45	2.41	0.50
13. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม	2.21	0.43	2.39	0.49
14. มีความเข้าใจผู้เรียนและ เป็นกันเองต่อผู้เรียน	2.31	0.47	2.51	0.51
15. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลในกระบวนการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม	2.20	0.42	2.40	0.50
16. เข้าสอนและ เลิกสอนตรงตามเวลา	2.32	0.47	2.50	0.51
17. มีอารมณ์มั่นคง และควบคุมอารมณ์ในขณะสอนได้อย่างเหมาะสม	2.33	0.48	2.48	0.51
18. ใช้กิริยาท่าทางในขณะสอนได้อย่างเหมาะสม	2.27	0.45	2.47	0.50
เฉลี่ย	2.25	0.45	2.42	0.50

จากตารางที่ 30 อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีด้านการเตรียมการสอน ของนักศึกษาเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($X = 2.24$) โดยประเมินสูงสุดในรายการส่งบันทึกการสอนได้ตามเวลาที่กำหนดก่อนทำการสอน ($X = 2.29$) รองลงมาคือ ทำบันทึกการสอนได้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความประณีต ($X = 2.27$) และประเมินต่ำสุดในรายการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์และความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา, กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับนักเรียน เวลาเรียนและสภาพห้องเรียน, กำหนดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน และกำหนดวิธีวัดและประเมินได้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ($X = 2.22$)

สำหรับอาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาด้านนี้เฉลี่ยในระดับปานกลาง ($X = 2.40$) โดยประเมินสูงสุดในรายการทำบันทึกการสอนได้เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีความประณีต ($X = 2.44$) รองลงมาคือ ทำบันทึกการสอนเป็นลำดับขั้นตอนถูกต้อง ($X = 2.42$) และประเมินต่ำสุดในรายการส่งบันทึกการสอนได้ตามเวลาที่กำหนดก่อนดำเนินการสอน

อาจารย์นิเทศก์ประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี ด้านการดำเนินการสอน ของนักศึกษาเฉลี่ย ในระดับปานกลาง ($X = 2.25$) โดยประเมินสูงสุดในรายการมีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ในขณะที่สอนได้อย่างเหมาะสม ($X = 2.33$) รองลงมา คือ เข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา ($X = 2.32$) และประเมินต่ำสุดในรายการใช้ระยะเวลาในการคิดและตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($X = 2.18$)

สำหรับอาจารย์ที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาด้านนี้เฉลี่ยในระดับปานกลาง ($X = 2.43$) โดยประเมินสูงสุดในรายการมีความเข้าใจผู้เรียนและเป็นกันเองต่อผู้เรียน ($X = 2.51$) รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเข้าสอนและเลิกสอนตรงตามเวลา ($X = 2.50$) และประเมินต่ำสุดในรายการสอนสอดแทรกจริยธรรมแก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม ($X = 2.34$)

สรุปผลการวิเคราะห์การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

อาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับมาก ส่วนอาจารย์นิเทศก์ประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสูงสุดในรายการเดียวกัน คือ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย และประเมินต่ำสุดในรายการเดียวกัน คือ มีอารมณ์มั่นคง แต่อาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดเพิ่มอีกคือ มีความรอบคอบและอดทน

2. ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี

อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีของนักศึกษาในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาด้งานในหน้าที่ครูสูงสุดในรายการเดียวกัน คือ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และอาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุดในรายการอบรมจริยธรรม แนะนำทางการพัฒนาตนเองของนักเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนตามความเหมาะสมส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในรายการ ทำเอกสารธุรการประจำชั้นถูกต้องและเรียบร้อย

อาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษาด้งานการเตรียมการสอนสูงสุดในรายการส่งบันทึกการสอนได้ตามเวลาที่กำหนดก่อนดำเนินการสอน และประเมินต่ำสุดในรายการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นอย่างต่อเนื่องและก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์และความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหา, กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับนักเรียน เวลาเรียน และสภาพของห้องเรียน, กำหนดสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด/หลักการของเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน และกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาด้งานนี้สูงสุดในรายการ ทำบันทึกการสอนได้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความประณีต และประเมินต่ำสุดในรายการ ส่งบันทึกการสอนได้ตามเวลาที่กำหนดก่อนดำเนินการสอน

อาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษา ด้านการดำเนินการสอน
สูงสุดในรายการมีอารมณ์มั่นคง และควบคุมอารมณ์ในขณะสอนได้อย่างเหมาะสม
และประเมินต่ำสุดในรายการใช้เวลาในการคิดและตอบคำถามหรือให้ข้อมูลย้อนกลับ
แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสูงสุดในรายการ
มีความเข้าใจผู้เรียนและเป็นกันเองกับผู้เรียน และประเมินต่ำสุดในรายการสอน
สอดแทรกจริยธรรมแก่ผู้เรียนตามโอกาสเหมาะสม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 แบ่งเสนอเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึก-ประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัญหาที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดมาตรา-ส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก

ส่วนที่ 2 ปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการตอบ-แบบสอบถามชนิดปลายเปิด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่าง คือ
 อาจารย์นิเทศก์อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 31 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา

รายการ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	18	15.70	31	11.40	56	20.80
หญิง	97	84.30	241	88.60	213	79.20
2. วุฒิการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	18	6.60	-	-
ปริญญาตรี	47	40.90	242	89.00	-	-
ปริญญาโท	67	58.30	12	4.40	-	-
ปริญญาเอก	1	.90	-	-	-	-
3. ประสบการณ์ในการนิเทศ						
1-5 ปี	20	17.40	110	40.40	-	-
6-10 ปี	26	22.60	67	24.60	-	-
มากกว่า 10 ปี	69	60.00	95	34.90	-	-

จากตารางที่ 31 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นอาจารย์นิเทศก์หญิง ร้อยละ 84.30 อาจารย์พี่เลี้ยงหญิง ร้อยละ 88.60 และเป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 79.20

ในด้านวุฒิการศึกษา อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 58.30 รองลงมาได้แก่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 40.90 และไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 89.00 รองลงมาได้แก่ สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 6.60 และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทน้อยที่สุด ร้อยละ 4.40

ในด้านประสบการณ์ในการนิเทศ อาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่มีประสบการณ์ในการนิเทศ 6-10 ปี ร้อยละ 22.60 และมีประสบการณ์ในการนิเทศ 1-5 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 17.40 ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการนิเทศ 1-5 ปี ร้อยละ 40.40 รองลงมาได้แก่มีประสบการณ์ในการนิเทศมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 34.90 และมีประสบการณ์ในการนิเทศ 6-10 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 24.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4

การวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 กำหนด
คุณลักษณะ 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ ด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการสอน และด้านความรู้วิชาการ แสดง
ไว้ในตารางดังต่อไปนี้ตามลำดับ

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านคุณธรรม
และความประพฤติจากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาประเมิน
ตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. มีความยุติธรรมต่อนักเรียน	3.67	.65	3.72	.68	4.19	.67	42.01*
2. มีความซื่อสัตย์	3.75	.69	4.00	.69	4.30	.67	29.98*
3. มีความเสียสละ	3.64	.73	3.82	.82	4.09	.72	16.25*
4. รู้จักให้อภัย	3.58	.70	3.81	.63	4.15	.75	31.96*
5. ตรงต่อเวลา	3.44	.84	3.82	.80	4.08	.94	22.14*
เฉลี่ย	3.61	.58	3.82	.57	4.16	.53	46.42*

* $P < .05$

จากตารางที่ 32 โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม และความประพฤติของนักศึกษา ในระดับมาก (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.61$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.82$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.16$) เมื่อเปรียบเทียบการประเมินทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินสูงสุดในข้อ 2 มีความซื่อสัตย์ (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.75$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 4.00$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.30$) อาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุด ($\bar{X} = 3.44$) ในข้อ 5 คือ ตรงต่อเวลา ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในข้อ 1 มีความยุติธรรมต่อนักเรียนและกลุ่มนักศึกษาประเมินตนเองในทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
6. มีมารยาทดี	3.81	.72	4.01	.74	4.08	.74	5.54*
7. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.04	.63	4.19	.72	4.38	.71	10.78*
8. สภาพอ่อนโยน	3.82	.76	4.03	.68	4.11	.77	6.58*
9. ควบคุมอารมณ์ได้	3.50	.72	3.59	.74	3.77	.81	6.50*
10. มีสุขภาพแข็งแรง	3.89	.70	4.00	.70	4.10	.84	3.52*
11. มีความคิดริเริ่ม	3.12	.78	3.36	.72	3.76	.77	34.83*
12. มีความมั่นใจในตนเอง	3.26	.74	3.29	.77	3.98	.78	66.48*
13. พุดจากระยะไกล เข้าใจง่าย	3.28	.76	3.29	.72	3.81	.79	37.53*
เฉลี่ย	3.59	.54	3.72	.53	4.00	.53	31.49*

* $P < .05$

จากตารางที่ 33 โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ประเมินคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาในระดับมาก (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.59$ อาจารย์ที่เลี้ยง $\bar{X} = 3.72$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.00$) เมื่อเปรียบเทียบ การประเมินทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์ที่เลี้ยง และ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินสูงสุดในข้อ 7 แต่งกายสะอาดเรียบร้อย (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 4.04$, อาจารย์ที่เลี้ยง $\bar{X} = 4.19$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.38$) อาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุด ในข้อ 11 มีความคิดริเริ่ม ($\bar{X} = 3.12$) ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในข้อมีความมั่นใจในตนเอง และพูดจาจะฉานเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.29$) และกลุ่มนักศึกษาประเมินตนเองในทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง

ตารางที่ 34 - การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
14. เป็นมิตรกับนักเรียนทุกคน	3.97	.69	4.09	.70	4.45	.65	29.81*
15. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา	3.53	.81	3.43	.79	4.02	.76	40.55*
16. เอาใจใส่ติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.46	.80	3.40	.81	3.87	.76	26.04*
17. เป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ทุกโอกาส	3.34	.79	3.37	.83	4.03	.77	55.26*
18. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานของ ชุมชน	3.64	.82	3.56	.89	3.91	.83	11.49*
19. ทำงานร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนได้	3.87	.72	3.78	.75	3.99	.79	5.11*
20. รักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักศึกษา	3.86	.74	3.88	.70	4.11	.78	7.59*
เฉลี่ย	3.67	.56	3.64	.62	4.06	.56	38.86*

* $P < .05$

จากตารางที่ 34 โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ประเมินคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ของนักศึกษาในระดับมาก (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.67$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.64$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.06$) เมื่อเปรียบเทียบการประเมินทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อโดยกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินสูงสุดในข้อ 14 คือ เป็นมิตรกับนักเรียนทุกคน (อาจารย์ $\bar{X} = 3.97$, อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 4.09$ และนักศึกษา $\bar{X} = 4.45$ ตามลำดับ) อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในข้อ 17 เป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ทุกโอกาส ($\bar{X} = 3.34$ และ 3.37 ตามลำดับ) และกลุ่มนักศึกษาระเมินตนเองในทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านความ-
รับผิดชอบ จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
21. สอนตามบันทึกการสอนแต่ สามารถที่จะปรับกิจกรรมมาให้เข้า กับสถานการณ์ในชั้นเรียนได้	3.35	.70	3.48	.79	3.91	.74	32.08*
22. เอาใจใส่และอบรมนักเรียน ด้านจริยธรรมและความประพฤติ	3.16	.77	3.21	.71	3.91	.74	76.36*
23. ฝึกกิจกรรมรายทของนักเรียน	3.16	.79	3.04	.73	3.72	.74	59.96*
24. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	3.50	.67	3.50	.68	4.01	.69	43.39*
25. ฝึกนักเรียนให้มีพฤติกรรม ประชาธิปไตย เช่น ความร่วมมือ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ เป็นต้น	3.33	.72	3.32	.77	4.09	.71	85.20*
เฉลี่ย	3.30	.60	3.31	.31	3.93	.55	89.04*

* $P < .05$

จากตารางที่ 35 โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มอาจารย์นิเทศก์และกลุ่มอาจารย์
 พี่เลี้ยงประเมินคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาในระดับปานกลาง
 (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.30$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.31$) ส่วนนักศึกษาประเมิน
 ตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบ
 ความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
 .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่
 อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็น
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง
 ประเมินสูงสุดในข้อ 24 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน (อาจารย์นิเทศก์และ
 อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.50$) และประเมินต่ำสุดในข้อ 23 ฝึกกิจกรรมรายทของ
 นักเรียน (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.16$ และอาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.04$) ซึ่ง
 อาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุดอีก คือ ข้อ 22 เอาใจใส่และอบรมนักเรียนในด้าน
 จริยธรรมและความประพฤติ ($\bar{X} = 3.16$) และกลุ่มนักศึกษาประเมินตนเองใน
 ทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านการสอน
จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
26. เตรียมบันทึกการสอนตามแผน							
การสอนล่วงหน้า	3.65	.79	3.60	.87	4.12	.81	29.48*
27. ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	3.06	.72	3.10	.83	3.84	.77	70.47*
28. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน							
การสอน	3.45	.70	3.42	.83	4.17	.75	72.68*
29. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้							
อภิปรายซักถาม	3.34	.74	3.33	.82	4.08	.78	69.76*
30. อธิบายหรือตอบข้อสงสัยใน							
วิชาที่สอนได้อย่างชัดเจน	3.30	.71	3.21	.78	3.96	.70	76.24*
31. วัดผลการเรียนของนักเรียน							
บ่อย ๆ และสม่ำเสมอ หรือ							
เมื่อจบบทเรียน	3.37	.69	3.35	.81	3.95	.81	44.49*
32. รู้จักวิธีวัดผลแบบต่าง ๆ	3.11	.72	3.11	.77	3.70	.78	47.06*
33. ให้กำลังใจและยกย่องชมเชย							
เมื่อนักเรียนทำงานสำเร็จ	3.63	.67	3.60	.71	4.21	.70	58.08*
34. สื่อความหมายในการพูด ถาม							
อธิบายได้อย่างดี	3.31	.65	3.31	.71	3.88	.74	49.99*
35. ติดตามผลการเรียนและงานที่							
มอบหมายให้นักเรียนทำอย่าง							
ใกล้ชิด	3.52	.69	3.50	.75	4.06	.71	46.78*

ตารางที่ 36 (ต่อ)

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
36. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	3.56	.70	3.61	.66	4.21	.75	60.91*
37. สอนนักเรียนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.11	.65	3.18	.72	3.95	.86	83.47*
38. ฝึกนักเรียนให้รู้จักช่วยเหลือ ตนเองและพึ่งตนเองได้	3.21	.68	3.23	.78	4.01	.72	88.36*
เฉลี่ย	3.36	.51	3.35	.60	4.00	.54	98.39*

* $p < .05$

จากตารางที่ 36 โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินคุณลักษณะด้านการสอนของนักศึกษาในระดับปานกลาง (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.36$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.35$) ส่วนนักศึกษาระเมินตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อโดยอาจารย์นิเทศก์ประเมินสูงสุดในข้อ 26 เตรียมบันทึก การสอนตามแผนการสอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.65$) อาจารย์พี่เลี้ยงประเมินสูงสุดในข้อ 36 ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.61$) ทั้งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในข้อ 32 ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.06$ และ $\bar{X} = 3.10$ ตามลำดับ) และกลุ่มนักศึกษาระเมินตนเองในทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบการประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ด้านความรู้ทางวิชาการ จากการประเมินของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินตนเอง

คุณลักษณะ	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
39. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ กว้างขวาง ลึกซึ้ง	3.10	.80	3.11	.80	3.76	.74	55.01*
40. นำประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือสถานการณ์นอกห้องเรียน มาใช้ประกอบการสอน	3.08	.74	3.11	.81	4.00	.77	104.38*
41. มีความรู้รอบตัวดี สนใจต่อ สถานการณ์ ในปัจจุบัน	3.02	.79	3.23	.81	3.78	.77	50.63*
42. สามารถแนะนำให้นักเรียนนำ ความรู้จากบทเรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.04	.79	3.16	.78	3.96	.78	91.04*
เฉลี่ย	3.06	.70	3.16	.71	3.88	.63	96.52*

* $P < .05$

จากตารางที่ 37 โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาในระดับปานกลาง (อาจารย์นิเทศก์ $\bar{X} = 3.06$ อาจารย์พี่เลี้ยง $\bar{X} = 3.16$) ส่วนนักศึกษาประเมินตนเองในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีการทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยอาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุดในข้อ 41 มีความรู้รอบตัวดี สนใจต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.02$) ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษาสูงสุดในข้อนี้ ($\bar{X} = 3.23$) สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองในทุกข้อสูงกว่าการประเมินของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง

สรุปผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4

อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านความรับผิดชอบ ด้านการสอน และด้านความรู้วิชาการ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินในระดับปานกลาง สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 3 กลุ่ม โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของมัชฌิมเลขคณิต พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกด้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้านคือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา กลุ่มที่มีความเห็นทุกด้านยกเว้นด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันคือ อาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา และกลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันเพียงสองด้าน คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และด้านบุคลิกภาพ คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง สรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติของนักศึกษาสูงสุดในข้อมีความซื่อสัตย์ ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ประเมินต่ำสุดในข้อตรงต่อเวลา ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดในข้อมีความยุติธรรมต่อนักเรียน สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินทุกข้อ

2. ด้านบุคลิกภาพ

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ประเมินคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาสูงสุดในข้อแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ประเมินนักศึกษิต่ำสุดในข้อมีความคิดริเริ่ม ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษิต่ำสุดในข้อ มีความมั่นใจในตนเอง และพูดจาจะฉาน เข้าใจง่าย สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินทุกข้อ

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินคุณลักษณะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษาสูงสุดนั้นขอเป็นมิตรกับนักเรียนทุกคน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินต่ำสุดนั้นขอเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนได้ทุกโอกาส สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินทุกข้อ

4. ด้านความรับผิดชอบ

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาประเมินคุณลักษณะ ด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาสูงสุดนั้นขอเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และประเมินต่ำสุดนั้นขอฝึกกิจกรรมารยาทของนักเรียน ส่วนอาจารย์นิเทศก์ประเมิน นักศึกษาต่ำสุดเพิ่มอีก คือ เอาใจใส่และอบรมนักเรียนในด้านจริยธรรมและความ ประพฤติ สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินทุกข้อ

5. ด้านการสอน

อาจารย์นิเทศก์ ประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาด้านการสอน สูงสุดนั้นขอเตรียมบันทึกการสอนตามแผนการสอนล่วงหน้า ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง ประเมินนักศึกษาสูงสุดนั้นขอยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ทั้งอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินนักศึกษิต่ำสุดนั้นขอเดียวกัน คือ ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมิน ทุกข้อ

6. ด้านความรู้วิชาการ

อาจารย์นิเทศก์ประเมินคุณลักษณะด้านความรู้วิชาการของนักศึกษา สูงสุดนั้นขอมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่กว้างขวาง ลึกซึ้ง และประเมินต่ำสุด นั้นขอมีความรู้รอบตัวดี สนใจต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงประเมิน นักศึกษาสูงสุดนั้นขอมีความรู้รอบตัวดีสนใจต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน และประเมิน ต่ำสุดนั้นขอมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่กว้างขวางลึกซึ้ง และนำประสบการณ์ านชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์นอกห้องเรียนมาใช้ประกอบการสอน สำหรับ นักศึกษาประเมินตนเองสูงกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นปีที่ 4

ส่วนที่ 1 ปัญหาที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ตัวเลือกของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์
พี่เลี้ยง และนักศึกษา แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับ
ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4

ข้อความเกี่ยวกับปัญหา	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ความเข้าใจวัตถุประสงค์และแนว ทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.43	1.12	2.60	.99	2.75	1.15	3.82*
2. การจัดให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูตามขั้นตอน ต่าง ๆ ทุกปีตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1 - 4	2.63	1.24	2.69	.98	2.62	1.36	.02
3. การประสานงานระหว่างวิทยาลัย ครู กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	2.52	1.06	2.67	1.02	2.78	1.23	2.29
4. การจัดเวลาให้นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ ไม่สัมพันธ์กับเวลาเปิดเรียนของ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.69	1.25	2.53	1.13	2.53	1.24	.80
5. อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง ขาดการประสานงานกันอย่างต่อ เนื่อง	2.26	.97	2.72	1.18	2.56	1.26	6.05*

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับปัญหา	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
6. อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงให้ คำแนะนำนักศึกษาในการฝึกประสบ การณ์วิชาชีพครุฑขัดแย้งกัน	1.98	1.03	2.10	1.09	2.28	1.29	3.02
7. อาจารย์นิเทศก์มีไม่เพียงพอกับจำนวน นักศึกษา	2.09	1.08	2.44	1.11	2.29	1.29	3.60*
8. อาจารย์นิเทศก์ไม่ให้คำแนะนำหลัง การนิเทศก์	1.81	.90	2.03	1.06	2.02	1.19	1.91
9. อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีประสบการณ์ใน การนิเทศ	1.90	.99	2.05	1.06	2.19	1.29	2.61
10. อาจารย์พี่เลี้ยงไม่กล้าตำหนินักศึกษา	2.43	1.17	2.12	1.07	2.20	1.17	3.10*
11. นักศึกษาขาดความรู้และชอบในการ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจาก อาจารย์พี่เลี้ยง	2.12	.92	2.23	1.04	1.85	1.10	9.09*
12. นักศึกษามีความยุ่งยากในการปรับตัว ให้เข้ากับบุคลากรในโรงเรียน	2.32	.91	2.29	1.06	2.23	1.29	.33
13. นักศึกษาไม่สามารถปกครองนักเรียน ให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน	2.74	1.09	2.96	1.16	2.27	1.15	24.56*
14. นักศึกษาไม่มีความแม่นยำในเนื้อหา วิชาที่สอน	2.91	1.07	2.83	1.06	2.29	1.07	22.30*
15. นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาผสมผสานได้อย่างถูกต้อง	2.77	1.07	2.77	1.03	2.14	1.04	28.75*
16. นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจใน การวัดผลและประเมินผลนักเรียน	2.63	.97	2.56	1.01	2.13	1.02	16.21*

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับปัญหา	อาจารย์นิเทศก์		อาจารย์พี่เลี้ยง		นักศึกษา		F
	X	SD	X	SD	X	SD	
17. นักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนใน ด้านวัสดุ-อุปกรณ์จากโรงเรียน	2.88	1.05	2.05	1.03	2.66	1.41	26.51*
18. นักศึกษาต้อง เสียค่าใช้จ่ายมากใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.11	1.09	2.21	1.03	2.96	1.35	36.50*
19. การประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้ นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น	3.56	1.38	3.03	1.28	2.79	1.38	12.96*
20. นักศึกษาไม่ชอบอาชีพครู จึงไม่ตั้งใจ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.84	1.21	2.61	1.11	2.11	1.26	19.13*
เฉลี่ย	2.51	.65	2.46	.69	2.36	.84	1.84

จากตารางที่ 38 โดยภาพรวมอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่

ข้อ 1 ความเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา โดยนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนอาจารย์นิเทศก์เห็นว่าปัญหาน้อย

ข้อ 5 อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยงขาดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

กัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง โดยอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนอาจารย์นิเทศก์เห็นว่าปัญหาน้อย

ข้อ 7 อาจารย์นิเทศก์มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง โดยทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่ามีปัญหาน้อย แต่อาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า

ข้อ 10 อาจารย์พี่เลี้ยงไม่กล้าตักต้อนนักศึกษา ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง โดยทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่ามีปัญหาน้อย แต่อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า

ข้อ 11 นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่ามีปัญหาน้อย แต่อาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า

ข้อ 13 นักศึกษาไม่สามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาน้อย

ข้อ 14 นักศึกษาไม่มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง เห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาน้อย

ข้อ 15 นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาผสมผสานได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง เห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาน้อย

ข้อ 16 นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลนักเรียน ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ

อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นว่าปัญหาน้อย

ข้อ 17 นักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ-อุปกรณ์จากโรงเรียน ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าปัญหาน้อย

ข้อ 18 นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาปานกลาง ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าปัญหาน้อย

ข้อ 19 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์นิเทศก์กับอาจารย์พี่เลี้ยง โดยอาจารย์นิเทศก์เห็นว่าปัญหามาก ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาเห็นว่าปัญหาปานกลาง

ข้อ 20 นักศึกษาไม่ชอบอาชีพครู จึงไม่ตั้งใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ อาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษา และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่าปัญหาปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นว่าปัญหาน้อย

ส่วนที่ 2 ปัญหาอื่นๆ และข้อเสนอแนะที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหา
ด้านวิทยาลัยครู ฝ่าย/ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์ที่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. การประสานงานระหว่างวิทยาลัยครู กับโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูยังไม่ดีพอ	2	-	6	8
2. การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้ให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และไม่มีความรับผิดชอบ	12	4	2	18
3. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ เอาใจใส่ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของนักศึกษา	-	-	2	2
4. อาจารย์นิเทศก์ไม่สามารถปฏิบัติ หน้าที่นิเทศได้ เนื่องจากมีชั่วโมง สอนประจำตรงกับชั่วโมงสอนของ นักศึกษาและไม่ทราบตารางสอน ของนักศึกษาล่วงหน้า	3	-	-	3
5. อาจารย์นิเทศก์ไม่สนใจไปนิเทศก์ นักศึกษา	1	4	10	15

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
6. อาจารย์นิเทศก์มักตำหนินักศึกษา มากกว่าการให้คำแนะนำและให้ กำลังใจ	-	-	4	4
7. อาจารย์นิเทศก์ไม่เห็นความสำคัญ ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บางท่านไม่ออกนิเทศตลอดภาคเรียน	3	-	1	4
8. อาจารย์นิเทศก์ประจำวิชาไม่มี ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนการทำแผน การสอน	1	-	-	1
9. อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ไม่ประสานงานกัน จึงทำให้เกิด ปัญหาระหว่าง นักศึกษาฝึกประสบ- การณืวิชาชีพครูกับอาจารย์พี่เลี้ยง	1	3	2	6
10. อาจารย์นิเทศก์เข้มงวดกับนักศึกษา มากเกินไป	-	-	4	4
11. วิทยาลัยครูไม่มีโอกาสเลือกโรงเรียน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีคุณภาพ	1	-	-	1
12. วิทยาลัยครูไม่สามารถให้บริการ ด้านยานพาหนะให้อาจารย์นิเทศก์ ที่นิเทศนักศึกษาในโรงเรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูที่ห่างไกล	1	-	-	1

จากตารางที่ 39 อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านวิทยาลัยครู ฝ่าย/ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์ในภาพรวมพบว่าปัญหาที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือ การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และไม่มีความรับผิดชอบ (จำนวน 18 คน) รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ไม่สนใจไปนิเทศนักศึกษา (จำนวน 15 คน) และการประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ยังไม่ดีพอ (จำนวน 8 คน)

ถ้าพิจารณาแต่ละกลุ่มพบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นที่มีความถี่สูง อันดับแรกตรงกันคือ การประเมินแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และไม่มีความรับผิดชอบ (จำนวน 12 คน และ 4 คน ตามลำดับ) ซึ่งอาจารย์พี่เลี้ยง มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าอาจารย์นิเทศก์ไม่สนใจไปนิเทศนักศึกษา (จำนวน 4 คน) ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นเป็นอันดับแรก คือ อาจารย์นิเทศก์ไม่สนใจไปนิเทศนักศึกษา (จำนวน 10 คน) รองลงมาได้แก่ การประสานงานระหว่างวิทยาลัยครูกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ยังไม่ดีพอ (จำนวน 6 คน)

ตารางที่ 40 ข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาเกี่ยวกับวิทยาลัยครู
ฝ่าย/ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนานักศึกษา ก่อนออกฝึกสอน เพื่อให้นักศึกษาจะ ได้มีความพร้อมในการปฏิบัติตน การทำแผนการสอน เทคนิควิธีสอน และการประเมินผลนักเรียน	-	-	1	1
2. วิทยาลัยครูควรจัดให้นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูในโรง เรียน ที่ใกล้ ๆ กับที่พัก	2	-	-	2
3. วิทยาลัยครูควรจัดหาหน้สำหรับ อำนวยความสะดวกให้อาจารย์นิเทศก์ ที่ไปนิเทศนักศึกษาที่โรง เรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูที่ห่างไกลเดิน ทางไปลำบาก	2	-	-	2
4. วิทยาลัยครูควรประสานงานกับ โรง เรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้ต่อเนื่อง เพื่อร่วมมือแก้ปัญหาใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ นักศึกษา	2	-	7	9
5. วิทยาลัยครูควร เลือกรองเรียนไว้ สำหรับให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู และจัดเป็นโครงการ ร่วมกันไม่ต้อง เปลี่ยนโรง เรียนบ่อยๆ	1	-	-	1

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
6. วิทยาลัยครูควรคัดเลือกอาจารย์ นิเทศก์ที่มีคุณลักษณะของอาจารย์ นิเทศก์ โดยวิทยาลัยจัดสวัสดิการ ตอบแทนเป็นพิเศษ เช่น ค่าเบี้ย- เลี้ยง หรือความดีความชอบ	2	-	-	2
7. วิทยาลัยครูควรปรับปรุงการประเมิน ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจาก ผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นการให้คะแนนหรือ เกรด	8	5	7	20
8. วิทยาลัยครูควรจัดค่านักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งใน โรงเรียนประถมและมัธยม	1	-	-	1
9. วิทยาลัยครูควรประสานงานกับ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้เรียบร้อยก่อนเกี่ยวกับจำนวนนัก- ศึกษาและวิชาเอกที่ต้องการ แล้วจึง ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู เฉพาะ โรงเรียนที่ยินดีรับเท่านั้น	-	-	1	1
10. วิทยาลัยครูควรบรรจุเนื้อหาวิชาด้าน คุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษาเรียน ทุกคน	-	1	-	1
11. วิทยาลัยครูควรกำกับเรื่องการแต่ง กายของนักศึกษา	-	1	1	2

ตารางที่ 40 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
12. อาจารย์นิเทศก์ควรประสานงานกับ อาจารย์พี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อ ร่วมมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น กับนักศึกษา	-	4	3	7
13. อาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศก์หรือ เยี่ยมนักศึกษาบ่อย ๆ เพื่อให้นักศึกษา จะได้ปรึกษาปัญหา มีความอบอุ่น และ มีกำลังใจ	-	5	11	16
14. อาจารย์นิเทศก์ควรแนะนำให้นักศึกษา เข้าใจอาจารย์พี่เลี้ยงและชี้แจงไม่ ให้นักศึกษากลับใจเกินไป	-	1	-	1
15. อาจารย์นิเทศก์ควรกำกับให้นักศึกษา ส่งบันทึกการสอนล่วงหน้า	-	1	-	1
16. วิทยาลัยครูควรประชุมชี้แจงในเรื่อง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้ผู้ เกี่ยวข้อง เข้าใจเสียใหม่ โดยผู้ บริหารของวิทยาลัยครู	1	-	-	1
17. วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนาอาจารย์ นิเทศก์บ่อยๆ	1	-	-	1
18. วิทยาลัยครูควรให้อาจารย์นิเทศก์ เบิกเงินค่าพาหนะ ในอัตราส่วนที่ เหมาะสมได้	1	-	-	1

จากตารางที่ 40 อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับวิทยาลัยครู ฝ่าย/ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์ในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรกคือ วิทยาลัยครูควรปรับปรุงการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากผ่าน-ไม่ผ่านเป็นการให้คะแนนหรือเกรด (จำนวน 20 คน) รองลงมาได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศ หรือเยี่ยมนักศึกษาบ่อย ๆ เพื่อนักศึกษาจะได้ปรึกษาปัญหา มีความอบอุ่นใจ และมีกำลังใจ (จำนวน 16 คน) และวิทยาลัยครูควรประสานงานกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อเนื่อง เพื่อร่วมมือแก้ปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา(จำนวน 9 คน)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือ วิทยาลัยครูควรปรับปรุงการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากผ่าน-ไม่ผ่านเป็นการให้คะแนนหรือเกรด (จำนวน 8 คน และ 5 คน ตามลำดับ) และอาจารย์พี่เลี้ยงได้เสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า อาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศหรือเยี่ยมนักศึกษาบ่อย ๆ เพื่อนักศึกษาจะได้ปรึกษาปัญหา มีความอบอุ่น และมีกำลังใจ ซึ่งนักศึกษาได้เสนอแนะข้อนี้เป็นอันดับแรกเช่นกัน (จำนวน 16 คน)

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา
ด้านโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์ที่เลี้ยง

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์ที่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3 ชั้น ตอนแรกได้แก่ การศึกษาและสังเกต การเป็นผู้ช่วยครูและการทดลองสอน ทำให้อาจารย์ที่เลี้ยงไม่พอใจ เพราะ ว่ามีนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติมากเกินไป	3	-	-	3
2. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ เต็มใจรับนักศึกษาที่วิทยาลัยครูส่งไป ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับนักศึกษา	3	-	3	6
3. นักศึกษาไม่มีคุณสมบัติตามที่โรงเรียน ต้องการทำให้โรงเรียนมีความลำบาก ใจในการมอบหมายงานให้ทำ	2	-	-	2
4. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู จึงไม่สนับสนุน เพราะถือว่าไม่ใช่นักศึกษา	2	-	2	4
5. อาจารย์ที่เลี้ยงแต่ละคนมีเกณฑ์การ ประเมินผลนักศึกษาไม่เหมือนกัน	1	-	1	2
6. อาจารย์ที่เลี้ยงไม่ให้คำแนะนำหรือ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเท่าที่ควร	1	-	13	14

ตารางที่ 41 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นันทกั (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
7. อาจารย์พี่เลี้ยงให้นักศึกษาสอนแทน บ่อยเกินไปทำให้นักศึกษาเตรียมเนื้อ หาไม่ทัน	-	-	2	2
8. วิธีสอนของอาจารย์พี่เลี้ยงไม่ตรงกับ วิธีสอนที่นักศึกษาที่ได้เรียนมา นักศึกษา จึงต้องสอนตามคำแนะนำของอาจารย์ พี่เลี้ยง	-	-	4	4
9. อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ให้อิสระในการสอน แก่นักศึกษา ตาหนักศึกษาต่อหน้า นักเรียนและอาจารย์อื่น ๆ	-	-	7	7
10. อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์อื่น ๆ ใช้งานนักศึกษานอกเหนือจากงานสอน มากเกินไปทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาเตรียม การสอน	-	-	7	7
11. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู อยู่ไกล ทำให้นักศึกษาเดินทางลำบาก และมาสาย	3	1	5	9
12. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ขาดสื่อการเรียนการสอน	-	-	9	9

จากตารางที่ 41 อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์พี่เลี้ยง ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นที่มีความถี่สูง คือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่หาค่าแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเท่าที่ควร (จำนวน 14 คน) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ไกล ทำให้นักศึกษาเดินทางลำบากและมาสาย และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขาดสื่อการเรียนการสอน (จำนวน 9 คน)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3 ขั้นตอนแรก ได้แก่ การศึกษาและสังเกต การเป็นผู้ช่วยครู และการทดลองสอน ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงไม่พอใจ เพราะว่ามีนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติมากเกินไป, โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่เต็มใจรับนักศึกษาที่วิทยาลัยครูส่งไป ทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับนักศึกษา และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ไกล ทำให้นักศึกษาเดินทางลำบากและมาสาย (จำนวน 3 คน) ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นเพียงเรื่องเดียวคือ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ไกล ทำให้นักศึกษาเดินทางลำบากและมาสาย (จำนวน 1 คน) ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอันดับแรกคือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่หาค่าแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเท่าที่ควร (จำนวน 13 คน) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขาดสื่อการเรียนการสอน (จำนวน 9 คน) และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่อิสระในการสอนแก่นักศึกษา ตาหนักนักศึกษาด่อน้านักเรียนและอาจารย์อื่นๆ อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์อื่น ๆ ใช้งานนักศึกษานอกเหนืองานสอนมากเกินไป นักศึกษาไม่มีเวลาเตรียมการสอน (จำนวน 7 คน)

ตารางที่ 42 ข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียน
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์พี่เลี้ยง

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. ควรรวบรวมขั้นตอนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู จาก 4 ชั้นตามให้เหลือ 2 ขั้นตอน คือการศึกษาและสังเกต และการฝึกเต็มรูปแบบ	2	-	-	2
2. ควรส่งนักศึกษาไปฝึกสอนเฉพาะ โรงเรียนที่ยินดีรับนักศึกษา	2	-	-	2
3. ก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูควรให้นักศึกษาได้ดูวิธี การสอนของโรงเรียนก่อน 1 เดือน แล้วจึงให้นักศึกษาสอน	1	1	1	3
4. โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูควรพิจารณาความดีความชอบให้ แก่อาจารย์พี่เลี้ยง	1	-	-	1
5. วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยง ให้มีความเข้าใจการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของวิทยาลัยครู	-	1	3	4
6. ควรให้นักศึกษาเลือกโรงเรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูตามความ สมัครใจ และไม่ควรส่งนักศึกษาไปฝึก สอนในโรงเรียนที่ห่างไกล	1	1	7	9

จากตารางที่ 42 อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ได้เสนอแนะเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์พี่เลี้ยง ในภาพรวม พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรกคือ ควรให้นักศึกษาเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความสมัครใจ และไม่ควรถูกส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ห่างไกล (จำนวน 9 คน) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยงให้มีความเข้าใจการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครู (จำนวน 4 คน) และก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรให้นักศึกษาได้ดูวิธีการสอนของโรงเรียนก่อน 1 เดือน แล้วจึงให้นักศึกษาฝึกสอน (จำนวน 3 คน)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำในทุกข้อ ส่วนนักศึกษาเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรกคือ ควรให้นักศึกษาเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความสมัครใจ และไม่ควรถูกส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ห่างไกล (จำนวน 7 คน) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยครูควรจัดสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยงให้มีความเข้าใจการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยครู (จำนวน 3 คน)

ตารางที่ 43 ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา
ด้านนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่อง จากนักศึกษาต้องเตรียมสื่อการเรียน การสอน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการ เดินทาง	2	2	13	17
2. นักศึกษาได้รับมอบหมายงานกิจกรรม อื่น ๆ จากวิทยาลัย ทำให้นักศึกษา ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน ส่ง บันทึกการสอนล่าช้า	2	4	3	9
3. นักศึกษาได้รับมอบหมายจากโรงเรียน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สอนหลาย วิชา และไม่ได้สอนตามวิชาเอก-โท ทำให้นักศึกษาเตรียมการสอนไม่ทัน	1	-	4	5
4. นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู เช่น มาโรงเรียนสาย ขาดสอน โดยไม่รายงานให้อาจารย์พี่เลี้ยงหรือ หัวหน้าหมวดทราบ	-	4	2	6
5. นักศึกษาไม่รับผิดชอบ ไม่กระตือรือร้น ในการสอนไม่ตรงต่อเวลาไม่สนใจ นักเรียนที่มีปัญหา	1	10	-	11

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นี้เทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
6. นักศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่เหมาะสมกับเป็นนักศึกษาครู	3	7	2	12
7. นักศึกษาวางตัวไม่เหมาะสม เป็นกันเองกับนักเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนขาดความเคารพ ย้ำเกรง เป็นผลเสียต่อการเรียนการสอน ทำให้คุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ได้	1	17	1	19
8. นักศึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคลากรในโรง เรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่ให้ความเคารพ ไม่เกรงใจอาจารย์ พี่เลี้ยงและอาจารย์อื่น ๆ	1	5	-	6
9. นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรอื่น	-	1	5	6
10. นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากบทเรียน หรือคู่มือครู ทำให้ นักศึกษาขาด ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	29	-	30

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
11. นักศึกษาไม่นำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนสนุกสนานกับบทเรียน ไม่กระตือรือร้นในการสร้างสื่อการเรียนการสอนไม่สามารถผสมผสานเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ให้เข้ากับบทเรียนได้	-	16	-	16
12. นักศึกษาสอนแต่เนื้อหาวิชา ไม่สอดแทรกจริยธรรมหรือความเป็นระเบียบวินัยให้แก่นักเรียน	-	2	-	2
13. นักศึกษาเขียนบันทึกการสอนไม่ถูกต้องวางแผนการสอนระยะยาว หรือทำกำหนดโครงการสอนระยะยาวไม่เป็น	-	4	2	6
14. นักศึกษาส่งบันทึกการสอนล่าช้า	-	8	-	8
15. นักศึกษาใช้กระดานดำไม่ถูกต้องเขียนไม่ชัดเจน ไม่ชอบเขียนกระดานดำ ส่วนใหญ่จะใช้แต่แผ่นภูมิ หรือชาร์ต	-	5	-	5
16. นักศึกษามีปัญหาเพื่อนนักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ	-	-	7	7
17. นักศึกษาไม่สนใจสื่อการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนมีน้อย	1	8	-	9
18. นักศึกษาตรวจงานไม่รอบคอบ	-	2	-	2
19. นักศึกษาไม่มีความคิดสร้างสรรค์	-	2	-	2

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
20. นักศึกษาพูด-อ่าน-เขียน ภาษาไทย ไม่ถูกต้อง	-	6	-	6
21. นักศึกษาไม่อยากเป็นครู จึงไม่ตั้งใจ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	-	6	-	6
22. นักศึกษาไม่กล้านำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ไปใช้ เพราะจะ เกิดความไม่เป็น ระเบียบในห้อง เรียน	-	-	1	1
23. นักศึกษาทำสื่อการเรียนการสอนไม่ ได้ดีเท่าที่ควร	-	-	1	1
24. นักศึกษาพูดเสียง เบาไม่กล้าแสดงออก ทำให้นักเรียนเรียนไม่รู้เรื่องและคุยกัน	-	6	-	6
25. นักเรียนไม่สนใจเรียน ชอบเล่น และคุยกันในห้อง เรียน	-	-	4	4

จากตารางที่ 43 อาจารย์นันทก อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่มีความถี่สูงได้แก่ นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากบทเรียน หรือคู่มือครู ทำให้ นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (จำนวน 30 คน) รองลงมาได้แก่นักศึกษา วาดตัวไม่เหมาะสม เป็นกันเองกับนักเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนขาดความเคารพ ขาดความยำเกรง เป็นผลเสียต่อการเรียนการสอน ทำให้คุณชั้นเรียน อยู่นอกระเบียบวินัยไม่ได้ (จำนวน 19 คน) และนักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่าย มากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากนักศึกษาต้องเตรียมสื่อการเรียน การสอน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (จำนวน 17 คน)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า อาจารย์นันทกมีความคิดเห็นที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือ นักศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่เหมาะสมกับเป็นกับเป็น นักศึกษาครู (จำนวน 3 คน) รองลงมาได้แก่นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากนักศึกษาต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานกิจกรรมอื่น ๆ จากวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน ส่งบันทึกการสอนล่าช้า (จำนวน 2 คน) อาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นอันดับแรกคือ นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียน หรือคู่มือครู ทำให้นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (จำนวน 29 คน) รองลงมาได้แก่นักศึกษาวาดตัวไม่เหมาะสม เป็นกันเองกับนักเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนขาดความเคารพยำเกรง เป็นผลต่อการเรียนการสอน ทำให้คุณชั้นเรียน อยู่นอกระเบียบวินัยไม่ได้ (จำนวน 17 คน) และนักศึกษามองหาวิธีสอนแบบใหม่ มาสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนสนุกสนานกับบทเรียน ไม่กระตือรือร้นในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ไม่สามารถผสมผสานเทคนิคการสอนแบบต่างๆ ให้เข้ากับบทเรียน ได้ (จำนวน 16 คน) สำหรับนักศึกษามีความคิดเห็นอันดับแรก คือ นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากนักศึกษาต้องเตรียม สื่อการเรียนการสอน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (จำนวน 13 คน) รองลงมาได้แก่นักศึกษามีปัญหาเพื่อนนักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ (จำนวน 7 คน)

ตารางที่ 44 ข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
1. วิทยาลัยครู หรือโรงเรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ควรร่วมมือ กันจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาใช้ประกอบการสอน	1	1	12	14
2. วิทยาลัยครู หรือโรงเรียนฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ควรลด กิจกรรมอื่น ๆ นอกจากงานสอนหรือ งานในหน้าที่ครู เพื่อให้นักศึกษาจะได้มี เวลาเตรียมการสอน และสอนได้ดี	1	2	1	4
3. วิทยาลัยครูควรจัดอบรมนักศึกษาใน เรื่องมารยาทในสังคม การแต่งกาย การวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู ก่อนส่งนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	3	11	2	16
4. นักศึกษาควรศึกษาระเบียบวินัยในการ ปฏิบัติราชการของข้าราชการครู เช่น การลา การมาสาย ฯลฯ	-	1	-	1
5. นักศึกษาควรพยายามปรับตัวให้เข้ากับ บุคลากรในโรงเรียน การปฏิบัติตน ต่ออาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์อื่นๆ	-	1	-	1

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์พี่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
6. ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาควณฝึกอบรมในเรื่องการ เตรียมการสอน เช่น การเขียน บันทึกการสอน เตรียมสื่อการเรียน การสอน ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่ จะสอนให้แม่นยำ และทดลองสอนใน ชั้นเรียน ำให้เกิดความพร้อมเสียก่อน	2	18	1	21
7. นักศึกษาควรวางตัวให้เป็นทีเคารพ ยำเกรงต่อนักเรียนจะทำให้นักเรียน มีความเคารพขงขึ้น	-	9	1	10
8. นักศึกษาควรส่งบันทึกการสอนล่วงหน้า	-	1	-	1
9. นักศึกษาควรฝึกการใช้กระดานดำให้ ชัดเจน และถูกต้อง	-	3	-	3
10. นักศึกษาควรประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่นักเรียน	-	1	-	1
11. นักศึกษาควรสอนโดยสอดแทรก จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย แก่ นักเรียน	-	4	-	4
12. นักศึกษาควรทำอุปกรณ์การสอนมาก กว่านี้	-	4	-	4

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์นิเทศก์ (n=115)	อาจารย์ที่เลี้ยง (n=272)	นักศึกษา (n=269)	รวม (n=656)
14. ควรจัดให้นักศึกษาสอนตามวิชาเอก-โท	2	1	-	3
15. นักศึกษาควรนำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้	-	4	-	4
16. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน ควร มีการทดสอบแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพ ครูด้วย	2	-	-	2
17. นักศึกษาควรทำสื่อการเรียนการสอน ที่น่าสนใจ	-	-	2	2
18. ควรจัดสวัสดิการให้นักศึกษา เป็นค่า พาหนะ ค่าอาหาร และค่าเบี้ยเลี้ยง	-	-	3	3

จากตารางที่ 44 อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 ในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาคควรฝึกอบรมในเรื่องการเตรียมการสอน เช่นการเขียนบันทึกการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้แม่นยำ และทดลองสอนในชั้นเรียน ำให้เกิดความพร้อมเสียก่อน (จำนวน 21 คน) รองลงมาได้แก่วิทยาลัยครูจัดอบรมนักศึกษาในเรื่องมารยาทในสังคม การแต่งกาย การวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครูก่อนส่งนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (จำนวน 16 คน) และวิทยาลัยครู หรือโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรร่วมมือกันจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาใช้ในการเรียนการสอน (จำนวน 14 คน)

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าอาจารย์นิเทศก์เสนอแนะที่มีความถี่สูง อันดับแรกคือ วิทยาลัยครู ควรจัดอบรมนักเรียนเรื่องมารยาทในสังคม การแต่งกาย การวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู ก่อนนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (จำนวน 3 คน) รองลงมาได้แก่ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาควรฝึกอบรมในเรื่องการเตรียมการสอน เช่น การเขียนบันทึกการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้แม่นยำ และทดลองสอนในชั้นเรียนให้เกิดความพร้อมเสียก่อน ควรจัดให้นักศึกษาสอนตามวิชาเอก-โท และการคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียนควรมีการทดสอบแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูด้วย (จำนวน 2 คน) อาจารย์ที่เลี้ยงได้เสนอแนะที่มีความถี่สูง อันดับแรก คือ ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาควรฝึกอบรมในเรื่องการเตรียมการสอน เช่น การเขียนบันทึกการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้แม่นยำ และทดลองสอนในชั้นเรียนให้เกิดความพร้อมเสียก่อน (จำนวน 18 คน) รองลงมาได้แก่ วิทยาลัยครูควรจัดอบรมนักเรียนเรื่องมารยาทในสังคม การแต่งกาย การวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู ก่อนส่งนักศึกษาออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (จำนวน 11 คน) และ นักศึกษาควรวางตัวให้เป็นที่เคารพยำเกรงค่อนักเรียน จะทำให้นักเรียนมีความเคารพยิ่งขึ้น (จำนวน 9 คน) สำหรับนักศึกษาได้เสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรก คือ วิทยาลัยครู หรือโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรร่วมมือกันจัดหาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาใช้ประกอบการสอน (จำนวน 12 คน) รองลงมาได้แก่ ควรจัดสวัสดิการให้นักศึกษาเป็นค่าพาหนะค่าอาหาร และค่าเบี้ยเลี้ยง (จำนวน 3 คน)

สรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึก-
ประสบการณ์วิชาชีพครูในชั้นปีที่ 4

ส่วนที่ 1 ปัญหาที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ตัว เลือก

โดยภาพรวมอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 13 ข้อ จากปัญหา 20 ข้อ สรุปได้ดังนี้

อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับมาก 1 ข้อ คือ การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่านทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และมีปัญหาในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ คือ นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน และนักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับคือ การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่านทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น นักศึกษาไม่สามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน และนักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับคือ นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายมากในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่านทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น และนักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนในการวัสดุ-อุปกรณ์จากโรงเรียน

ส่วนที่ 2 ปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

จากการวิเคราะห์ปัญหาชนิดปลายเปิด โดยหาค่าความถี่ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มพบว่า มีปัญหาตามลำดับดังนี้

1. การประเมินผลแบบผ่าน-ไม่ผ่าน ทำให้นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น

2. อาจารย์นิเทศก์ไม่สนใจในการไปนิเทศก์นักศึกษา

3. อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ให้ความแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเท่าที่ควร

4. นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียนหรือคู่มือครู ทำให้นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

5. นักศึกษาวางตัวไม่เหมาะสม เป็นกันเองกับนักเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนขาดความเคารพยำเกรง เป็นผลเสียต่อการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาคุมชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ได้

6. นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามลำดับดังนี้

1. วิทยาลัยครูควรปรับปรุงการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นการให้คะแนน/เกรด

2. อาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศ หรือเยี่ยมเยียนนักศึกษาบ่อยๆ เพื่อนักศึกษาจะได้ปรึกษาปัญหา มีความอบอุ่นใจ และมีกำลังใจ

3. ก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรฝึกอบรมนักศึกษาเรื่องการเตรียมการสอน เช่น การเขียนบันทึกการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอน ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่สอนให้แม่นยำ และทดลองสอนในชั้นเรียนให้เกิดความพร้อมเสียก่อน

4. วิทยาลัยครูควรจัดอบรมนักศึกษาในเรื่องมารยาทในสังคม การแต่งกาย การวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู ก่อนส่งนักศึกษาออกไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู

5. วิทยาลัยครูหรือโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควร ร่วมมือกันจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้นักศึกษาใช้ในการเรียนการสอน